



A9-0304/2023

25.10.2023

MIETINTÖ

suosituksista komissiolle taiteilijoiden ja kulttuurialan ja luovien toimialojen
työntekijöiden sosiaalista ja ammatillista tilannetta koskevasta EU:n
kehyksestä
(2023/2051(INL))

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta
Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

(Valiokuntien yhteiskokoukset – työjärjestyksen 58 artikla)

Esittelijät: Antonius Manders, Domènec Ruiz Devesa

(Aloite – työjärjestyksen 47 artikla)

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
PÄÄTÖSLAUSELMAESITYKSEN LIITE: PYYDETTYJEN EHDOTUSTEN SISÄLTÖÄ KOSKEVAT SUOSITUKSET	31
LIITE: LUETTELO YHTEISÖISTÄ TAI HENKILÖISTÄ, JOILTA ESITTELIJÄT OVAT SAANEET TIETOJA	34
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	36
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	37

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

suosituksista komissiolle taiteilijoiden ja kulttuurialan ja luovien toimialojen työntekijöiden sosiaalista ja ammatillista tilannetta koskevasta EU:n kehyksestä (2023/2051(INL))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 6, 46, 151, 153, 157, 165, 167 ja 225 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11, 12, 13, 15, 27, 28, 30 ja 31 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja sen toimintasuunnitelman,
- ottaa huomioon 27. lokakuuta 1980 annetun Unescon suosituksen taiteilijan asemasta, vuoden 2005 yleissopimuksen kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä sekä kulttuuripolitiikkaa ja kestäväää kehitystä käsitelleessä Unescon maailmankonferenssissa (MONDIACULT 2022) hyväksytyyn julistukseen,
- ottaa huomioon asiaa koskevat ILO:n yleissopimukset ja suositukset,
- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston 19. kesäkuuta 1983 antaman Stuttgartin julistuksen,
- ottaa huomioon 27 jäsenvaltion ja Eurooppa-neuvoston, Euroopan parlamentin ja Euroopan komission johtajien hyväksymän, 25. maaliskuuta 2017 annetun Rooman julistuksen,
- ottaa huomioon G20-maiden kulttuuriministerien 30. heinäkuuta 2021 antaman Rooman julistuksen,
- ottaa huomioon EU:n kulttuuriministerien epävirallisessa kokouksessa 25–26. syyskuuta 2023 annetun Cáceresin julistuksen¹,
- ottaa huomioon yhteisöjen tuomioistuimen 30. maaliskuuta 2000 asiassa C-178/97 antaman tuomion²,
- ottaa huomioon työ- ja sosiaalipolitiikan alan asiaankuuluvat unionin säädökset, kuten palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon 16. joulukuuta 1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/71/EY³ muuttamisesta annetun direktiivin 2018/957,

¹ <https://spanish-presidency.consilium.europa.eu/media/keantfog/c%C3%A1ceres-declaration.pdf>

² Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 30.3.2000, Barry Banks ym. v. Theatre royal de la Monnaie, C-178/97, ECLI:EU:T:1998:90.

³ EYVL L 18, 21.1.1997, s. 1.

sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta 29. huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004⁴, tietyistä työajan järjestämistä koskevista seikoista 4. marraskuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/88/EY⁵, avoimista ja ennakoitavista työehdoista Euroopan unionissa 20. kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/1152⁶ sekä riittävästä vähimmäispalkoista Euroopan unionissa 19. lokakuuta 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2041⁷,

- ottaa huomioon yhdenvertaista kohtelua koskevat asiaankuuluvat unionin säädökset, kuten miesten ja naisten yhtäläisten mahdollisuuksien ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta työhön ja ammattiin liittyvissä asioissa 5. heinäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/54/EY⁸, joka kattaa sosiaaliturvajärjestelmät, miesten ja naisten tasa-arvoisen kohtelun periaatteen soveltamisesta itsenäisiin ammatinharjoittajiin sekä neuvoston direktiivin 86/613/ETY kumoamisesta 7. heinäkuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/41/EU⁹, miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla 10. toukokuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/970¹⁰ sekä pörssiyhtiöiden hallintoelinten jäsenten sukupuolijakauman tasapainottamisesta ja siihen liittyvistä toimenpiteistä 23. marraskuuta 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2381 (naisten johtokuntapaikat),
- ottaa huomioon vanhempien ja omaistaan hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisesta annetun direktiivin (EU) 2019/1158,
- ottaa huomioon audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 10. maaliskuuta 2010 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/13/EU (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi)¹¹,
- ottaa huomioon tekijänoikeudesta ja lähioikeuksista digitaalisilla sisämarkkinoilla 17. huhtikuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/790¹² ja lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden tiettyihin verkkolähetyksiin ja televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähetyksiin sovellettavien tekijänoikeuden ja lähioikeuksien käyttämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta 17. huhtikuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/789,

⁴ EUVL L 166, 30.4.2004, s. 1.

⁵ EUVL L 299, 18.11.2003, s. 9.

⁶ EUVL L 186, 11.7.2019, s. 105.

⁷ EUVL L 275, 25.10.2022, s. 33.

⁸ EUVL L 204, 26.7.2006, s. 23.

⁹ EUVL L 180, 15.7.2010, s. 1.

¹⁰ EUVL L 132, 17.5.2023, s. 21.

¹¹ EUVL L 131, 20.5.2017, s. 1.

¹² EUVL L 130, 17.5.2019, s. 92.

- ottaa huomioon kulttuuriperinnön eurooppalaisesta teemavuodesta (2018) 17. toukokuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EU) 2017/864¹³,
- ottaa huomioon 22. toukokuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”Euroopan uusi kulttuuriohjelma” (COM(2018)0267),
- ottaa huomioon 22. toukokuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”Nuoriso-, koulutus- ja kulttuuripolitiikan rooli vahvemman Euroopan rakentamisessa” (COM(2018)0268),
- ottaa huomioon 30. syyskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma 2021-2027: koulutuksen mukauttaminen digitaali-aikaan” (COM(2020)0624),
- ottaa huomioon 3. joulukuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Euroopan media-ala digitaalisella vuosikymmenellä: elpymistä ja muutosta tukeva toimintasuunnitelma” (COM(2020)0784 final),
- ottaa huomioon Euroopan tason työmarkkinaosapuolten puitesopimukset etätyöstä (2002) ja digitalisaatiosta (2020),
- ottaa huomioon Luova Eurooppa -ohjelman (2021–2027) perustamisesta 20. toukokuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/818¹⁴,
- ottaa huomioon Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1296/2013 kumoamisesta 24. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1057¹⁵,
- ottaa huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta 12. helmikuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/241¹⁶,
- ottaa huomioon InvestEU-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) 2015/1017 muuttamisesta 24. maaliskuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 2021/523¹⁷,
- ottaa huomioon 4. maaliskuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskeva toimintasuunnitelma” (COM(2021)0102),
- ottaa huomioon 29. kesäkuuta 2022 annetun komission kertomuksen kulttuurialan työsuunnitelmasta kaudelle 2019–2022 (COM(2022)0317),

¹³ EUVL L 131, 20.5.2017, s. 1.

¹⁴ EUVL L 189, 28.5.2021, s. 34.

¹⁵ EUVL L 231, 30.6.2021, s. 21.

¹⁶ EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17–75.

¹⁷ EUVL L 107, 26.3.2021, s. 30.

- ottaa huomioon 30. syyskuuta 2022 annetun komission tiedonannon ”Suuntaviivat unionin kilpailulainsäädännön soveltamiseksi yksityrittäjien työoloja koskeviin työehtosopimuksiin” (2022/C 374/02),
- ottaa huomioon 25. tammikuuta 2023 annetun komission tiedonannon ”Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu vahvemmassi Euroopan unionissa: koko potentiaali käyttöön oikeudenmukaisten siirtymien hallinnassa” (COM(2023) 40 final),
- ottaa huomioon 6. syyskuuta 2023 annetun komission tiedonannon ”Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamiseen liittyvä digitalisaatio: vapaan liikkuvuuden helpottaminen sisämarkkinoilla” (COM(2023) 501 final),
- ottaa huomioon Euroopan osaamisen teemavuodesta 10. toukokuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen (EU) 2023/936¹⁸,
- ottaa huomioon 17. toukokuuta 2023 julkaistun Euroopan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan ”European Media Industry Outlook” (SWD (2023) 150 final),
- ottaa huomioon eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen elinikäisen oppimisen edistämiseksi,
- ottaa huomioon työterveyttä ja -turvallisuutta koskevan EU:n strategiakehyksen 2021–2027 ja parlamentin mietinnön työterveyttä ja -turvallisuutta koskevasta EU:n uudesta strategiakehyksestä vuoden 2020 jälkeen (mukaan lukien työntekijöiden parempi suojeleminen altistumiselta haitallisille aineille, työstressiltä ja rasitusvammoilta) (2021/2165(INI)),
- ottaa huomioon 22. toukokuuta 2018 annetun neuvoston suosituksen elinikäisen oppimisen avaintaidoista (2018/C 189/01),
- ottaa huomioon 26. marraskuuta 2018 annetun neuvoston suosituksen korkea-asteen ja toisen asteen koulutuksen tutkintojen ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen edistämisestä,
- ottaa huomioon 8. marraskuuta 2019 annetun neuvoston suosituksen sosiaalisen suojelelun saatavuudesta työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kannalta (2019/C 387/01),
- ottaa huomioon 18. toukokuuta 2021 annetut neuvoston päätelmät kulttuuri- ja luovien alojen elpymisestä, palautumiskyvystä ja kestävävyydestä,
- ottaa huomioon 16. kesäkuuta 2022 annetun neuvoston suosituksen eurooppalaisesta lähestymistavasta pieniin osaamiskokonaisuuksiin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi,
- ottaa huomioon 16. kesäkuuta 2022 annetun neuvoston suosituksen henkilökohtaisista oppimistileistä,

¹⁸ EUVL L 125, 11.5.2023, s. 1.

- ottaa huomioon 7. joulukuuta 2022 annetun neuvoston päätöslauselman EU:n kulttuurialan työsuunnitelmasta kaudelle 2023–2026 (2022/C 466/01),
- ottaa huomioon 30. tammikuuta 2023 annetun neuvoston suosituksen riittävästä vähimmäistoimeentulosta aktiivisen osallisuuden varmistamiseksi,
- ottaa huomioon 12. kesäkuuta 2023 annetun neuvoston suosituksen työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamisesta Euroopan unionissa,
- ottaa huomioon 7. kesäkuuta 2007 antamansa päätöslauselman taiteilijoiden sosiaalisesta asemasta (2006/2249(INI)) ja 20. lokakuuta 2021 antamansa päätöslauselman taiteilijoiden tilanteesta ja kulttuurialan elpymisestä EU:ssa (2020/2261(INI)),
- ottaa huomioon 13. joulukuuta 2016 antamansa päätöslauselman kulttuurialaa ja luovia toimialoja koskevasta EU:n johdonmukaisesta politiikasta¹⁹,
- ottaa huomioon 11. joulukuuta 2018 antamansa päätöslauselman Euroopan uudesta kulttuuriohjelmasta (2018/2091(INI)) ja 14. joulukuuta 2022 antamansa päätöslauselman Euroopan uuden kulttuuriohjelman ja kansainvälisiä kulttuurisuhteita koskevan EU:n strategian täytäntöönpanosta (2022/2047(INI)),
- ottaa huomioon 17. syyskuuta 2020 antamansa päätöslauselman Euroopan kulttuurisesta elpymisestä (2020/2708(RSP)),
- ottaa huomioon 19. toukokuuta 2021 antamansa päätöslauselman tekoälyn käytöstä koulutuksessa, kulttuurissa ja audiovisuaalialalla (2020/2017(INI)),
- ottaa huomioon 24. kesäkuuta 2021 antamansa päätöslauselman komission oikeusvaltiokertomuksesta 2020 (2021/2025(INI)),
- ottaa huomioon 20. lokakuuta 2021 antamansa päätöslauselman Euroopan media-alasta digitaalisella vuosikymmenellä: elpymistä ja muutosta tukeva toimintasuunnitelma (2021/2017(INI)),
- ottaa huomioon 11. marraskuuta 2021 antamansa päätöslauselman teollis- ja tekijänoikeuksia koskevasta toimintasuunnitelmasta EU:n elpymisen ja palautumiskyvyn tueksi (2021/2007(INI)),
- ottaa huomioon 11. marraskuuta 2021 antamansa päätöslauselman eurooppalaisesta koulutusalueesta: yhteinen kokonaisvaltainen lähestymistapa (2020/2243(INI)),
- ottaa huomioon 24. marraskuuta 2021 antamansa päätöslauselman varainhoitoasetuksen tarkistamisesta monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 voimaantuloa silmällä pitäen (2021/2162(INI)) sekä täysistunnossa 10. toukokuuta 2023 neuvotteluvalltuutukseksi vahvistetun budjettivaliokunnan ja talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston

¹⁹ EUVL C 238, 6.7.2018, s. 28.

asetukseksi unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (uudelleenlaadittu) (2022/0162(COD)),

- ottaa huomioon 25. marraskuuta 2021 antamansa päätöslauselman eurooppalaisen sosiaaliturvatunnuksen ja henkilökohtaisen työkortin käyttöönnotosta (2021/2620(RSP)),
- ottaa huomioon 15. joulukuuta 2022 antamansa päätöslauselman monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio (2022/2046(INI)),
- ottaa huomioon 15. maaliskuuta 2023 antamansa päätöslauselman talouspolitiikan eurooppalaisesta ohjauksjaksosta: työllisyyteen liittyvät ja sosiaaliset painopistealat vuonna 2023 (2022/2151(INI)),
- ottaa huomioon 1. kesäkuuta 2023 antamansa päätöslauselman työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamisesta (2023/2536(RSP)),
- ottaa huomioon 14. kesäkuuta 2023 antamansa päätöslauselman suosituksista komissiolle laadukkaista harjoittelupaikoista EU:ssa (2020/2005(INL)),
- ottaa huomioon 23. marraskuuta 2021 antamansa päätöslauselman EU:n urheilupolitiikasta: arviointi ja mahdolliset etenemistavat (2021/2058(INI)),
- ottaa huomioon Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnalle ja kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalle marraskuussa 2023 laatiman taiteilijoiden sekä kulttuurialan ja luovien toimialojen työntekijöiden sosiaalista ja ammatillista tilannetta käsittelevän tutkimuksen [tulossa] ”EU framework for the social and professional situation of artists and workers in the cultural and creative sectors - European added value assessment” (”EPRS:n Euroopan tason lisäarvon arviointia koskeva tutkimus”) sekä Euroopan parlamentin tilaaman, toukokuussa 2021 julkaistun taiteilijoiden ja kulttuurialan työntekijöiden tilannetta ja kulttuurialan elpymistä covid-19-pandemian jälkeen käsittelevän raportin ”The Situation of Artists and Cultural Workers and the post-COVID-19 Cultural Recovery in the European Union: Policy Recommendations”²⁰,
- ottaa huomioon jäsenvaltioiden asiantuntijoista koostuvan avoimen koordinoitimenetelmän (OMC) työryhmän kesäkuussa 2023 taiteilijoiden sekä kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten asemasta ja työoloista antaman raportin ”The status and working conditions of artists and cultural and creative professionals”²¹,

²⁰ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/652252/IPOL_BRI\(2021\)652252_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/652252/IPOL_BRI(2021)652252_EN.pdf)

²¹ Euroopan komissio, koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto, ”The status and working conditions of artists and cultural and creative professionals – Report of the OMC (Open Method of Coordination) group of EU Member States’ experts – Final report”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/46315>

- ottaa huomioon sukupuolten tasa-arvon edistämisestä kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla 4. kesäkuuta 2021 julkaistun jäsenvaltioiden asiantuntijoiden OMC-työryhmän raportin ”Towards gender equality in the cultural and creative sectors”,
 - ottaa huomioon taiteilijoiden sekä kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten asemasta ja työoloista kesäkuussa 2021 julkaistun Voices of Culture -raportin ”Status and Working Conditions for Artists, Cultural and Creative Professionals”²²,
 - ottaa huomioon komission taiteilijoiden sekä kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten asemasta tilaaman tutkimuksen ”Status and working conditions of artists and cultural and creative professionals” (Euroopan kulttuuri- ja audiovisuaalialan asiantuntijaverkosto (EENCA), 2020)²³,
 - ottaa huomioon taiteilijoiden asemaa koskevan suosituksen täytäntöönpanosta laaditun Unescon tutkimuksen ”Culture and working conditions for artists: implementing the 1980 Recommendation concerning the Status of the Artist” (2019),
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 47 ja 54 artiklan,
 - ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan sekä kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan työjärjestyksen 58 artiklan mukaisen yhteiskäsittelyn,
 - ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan sekä kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön (A9-0304/2023),
- A. ottaa huomioon, että kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla on keskeinen rooli sen varmistamisessa, että kulttuurista voi nauttia julkisena hyödykkeenä, sekä unionin kansalaisten kulttuuristen oikeuksien turvaamisessa; katsoo, että kulttuuri, taiteet, kulttuuriperintö ja kulttuurinen monimuotoisuus ovat kulttuurin, koulutuksen, demokratian, ympäristön, yhteiskunnan, ihmisoikeuksien, talouden ja innovoinnin kannalta erittäin arvokkaita eurooppalaiselle yhteiskunnalle ja ne edustavat Euroopan yhdentymisen kannalta strategisia aloja ja että niitä olisi siksi tuettava riittävällä rahoituksella ja kunnianhimoisilla politiikkakehyksillä, joissa otetaan huomioon synergiavaikutukset muiden alakohtaisten politiikkojen kanssa;
- B. ottaa huomioon, että taiteilijat, tekijät, esittävät taiteilijat ja kaikki kulttuurialan luovan työn tekijät ovat luovuuden lähde eurooppalaiselle kulttuurillemme, jolle yhteiskuntamme ja demokratiamme rakentuvat; ottaa huomioon, että kulttuuriset ja luovat ilmaisut sekä kulttuuriteokset ja luovat teokset ovat usein tulosta kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla työskentelevien henkilöiden, jäljempänä ’kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset’, keskeisestä panoksesta erilaisissa tehtävissä ja rooleissa, jotka vaihtelevat teosten luomisesta aina tekniseen ja projektinhallintaan liittyvään tukeen, mukaan lukien ohjelmasuunnittelu, tutkimus- ja kuratointitoiminta, viestintä ja yleisötyö; toteaa, että tällaisten ilmaisujen ja teosten olemassaolo on näin ollen riippuvainen siitä, saavatko kaikki nämä kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset asianmukaista tunnustusta ja tukea;

²² <https://voicesofculture.eu/wp-content/uploads/2021/07/VoC-Brainstorming-Report-Working-Conditions-2.pdf>

²³ <https://ec.europa.eu/culture/news/study-artists-working-conditions-published>

- C. ottaa huomioon että taiteellista toimintaa voidaan harjoittaa harrastelijana tai ammattilaisena, mikä lisää kilpailua jo valmiiksi erittäin kilpaillussa ympäristössä; ottaa huomioon, että harrastelijoita ei ole aina erotettu yksiselitteisesti ammattilaisista lainsäädännön keinoin ja että tässä voi olla eroja kansallisessa lainsäädännössä ja kansallisissa käytännöissä; katsoo, että on tarpeen kehittää kattavia toimintapolitiikkoja sen varmistamiseksi, että kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset voivat ansaita elantonsa toiminnallaan;
- D. ottaa huomioon, että vuonna 2022 jäsenvaltioissa työskenteli kulttuurialalla 7,7 miljoonaa ihmistä eli 3,8 prosenttia kaikista työllisistä²⁴; ottaa huomioon kulttuurialan ja luovien toimialojen tärkeän taloudellisen vaikutuksen, sillä sen osuus EU:n BKT:stä on 4,2 prosenttia ja kaikista julkisista menoista 1,0 prosenttia²⁵ ja se on myös kestävä kasvun mahdollistaja eri aloilla ja paikallisen ja alueellisen kehityksen kannalta;
- E. ottaa huomioon, että kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten elin- ja työoloille on riippumatta heidän roolistaan tai asemastaan työntekijänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana tyypillistä epävarmuus, epävakaus ja työn katkonaisuus sekä ennakoimattomat tulot, heikko neuvotteluvoima sopimuskumppaneihin nähden, lyhytaikaiset sopimukset, heikko tai olematon sosiaaliturva ja jääminen työttömyystuen ulkopuolelle; toteaa, että kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten sosiaaliturvan kattavuus vaihtelee eri maiden sisällä ja välillä, mikä johtuu eroista eri aloilla ja siinä, millaista työtä eri aloilla tehdään, ja tämä saattaa johtaa eroihin elin- ja työoloissa; katsoo, että kulttuurialan ja luovien toimialojen sosiaalisia ja työoloja on parannettava merkittävästi, kuten lokakuussa 2021 annetussa G20-maiden johtajien Rooman julistuksessa²⁶ tuodaan esiin;
- F. ottaa huomioon, että kulttuuriala ja luovat toimialat koostuvat enimmäkseen yksittäisistä henkilöistä sekä mikro-organisaatioista ja pienistä ja keskisuurista organisaatioista ja mikro- ja pk-yrityksistä, itsehallinnoivista organisaatioista ja kulttuuriosuuskunnista; ottaa huomioon, että itsenäisten ammatinharjoittajien määrä kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla (32 prosenttia) on yli kaksinkertainen verrattuna heidän osuuteensa koko väestössä (14 prosenttia) ja että kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset ovat usein tavanomaisista työskentelyjärjestelyistä poikkeavissa työsuhteissa ja on keskimääräistä työntekijää epätodennäköisempää, että heillä on vakituinen työpaikka, he ovat työsuhteessa tai kokoaikatyössä tai heillä on vain yksi työpaikka, ja että he yhdistävät usein palkkatyön ja itsenäisen ammatinharjoittamisen, myös yksinyrittäjänä toimimisen, kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla ja muilla aloilla, kuten palvelu -tai koulutusala; ottaa huomioon, että se, että henkilöllä on useita työpaikkoja, voi vaikuttaa vakavasti työ- ja yksityiselämän tasapainoon; ottaa huomioon, että kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisilla on yleensä projektipohjainen ura ja korkea liikkuvuusaste;

²⁴ Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/w/ddn-20230824-1>

²⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Government_expenditure_on_cultural,_broadcasting_and_publishing_services&oldid=593681

²⁶ <https://www.consilium.europa.eu/media/52730/g20-leaders-declaration-final.pdf>

- G. ottaa huomioon, että joissakin jäsenvaltioissa ei ole kansallisen lainsäädännön mukaista erityistä kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten työsuhteeseen liittyvää kehystä ja että nämä epätyypilliset työskentelyjärjestelyt, joiden välissä tai rinnalla on usein pitkäkestoisia taiteelliseen tutkimukseen, teosten luomiseen tai harjoitteluun käytettyjä palkattomia ajanjaksoja, johtavat yhdessä epäsäännöllisten tulojen kanssa epäsäännöllisiin sosiaaliturvamaksuihin ja katkonaisiin maksukausiin, jotka rajoittavat vakavasti kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten maksuvalmiutta ja tosiasiallista pääsyä sosiaalisen suojelun piiriin; ottaa huomioon, että tämä usein rajoittaa heidän mahdollisuuksiaan saada asiaankuuluvia etuuksia, erityisesti heidän pääsyään työttömyysetuusjärjestelmien piiriin, heidän eläke-, vuosi- ja sairausloma- sekä perhe- ja hoitovapaaetuksiensa tasoa sekä heidän mahdollisuuksiaan saada lastenhoitopalveluja; ottaa huomioon, että vaikka saatavilla olisi vapaaehtoisia sosiaalisen suojelun järjestelmiä, niiden kattavuus kulttuurialan ja luovien toimialojen itsenäisten ammatinharjoittajien keskuudessa on alhainen; ottaa huomioon, että tätä tilannetta voi pahentaa kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten ammattiaseman virheellinen määrittäminen;
- H. ottaa huomioon, että uralla eteneminen ja kestävä urakehitys kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla ovat usein riippuvaisia sosioekonomisista erityispiirteistä ja niihin vaikuttavat ikä, sukupuoli, etninen alkuperä, vammaisuus ja luokka; ottaa huomioon, että uransa keskivaiheilla olevat kulttuurialan ja luovien toimialojen työntekijät, vammaiset työntekijät sekä vähemmistöihin kuuluvat, etnisiä ryhmiä edustavat ja työväenluokasta tulevat työntekijät voivat kärsiä huomattavasti työn laatua koskevista oloista; toteaa, että uralla eteneminen ja kestävä urakehitys on kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla on haasteellista ja uranäkymät yleensä heikkenevät iän myötä; ottaa huomioon, että kulttuurialan ja luovien toimialojen ikääntyneet työntekijät ovat muita selvästi useammin itsenäisiä ammatinharjoittajia, mikä lisää epävarmuuden riskiä;
- I. ottaa huomioon, että covid-19-pandemia on koetellut voimakkaasti kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisia ja paljastanut heidän epävarmat elin- ja työolonsa; ottaa huomioon, että Unescon arvion mukaan maailmanlaajuisesti yli 10 miljoonaa kulttuurialan ja luovien toimialojen työntekijää menetti työpaikkansa vuonna 2020²⁷; ottaa huomioon, että kriisintorjuntamekanismeilla on ollut keskeinen rooli covid-19-pandemian aikana ja sen jälkeen kulttuurialan ja luovien toimialojen haasteisiin vastaamisessa; ottaa huomioon, että vaikka kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla on tapahtunut pandemian, digitalisaation ja vihreän siirtymän johdosta merkittävä muutos, jonka vuoksi elinikäinen oppiminen sekä uudelleen- ja täydennyskoulutus ovat olennaisen tärkeitä, nämä alat eivät ole täysin toipuneet pandemian aikana aiheutuneista menetyksistä ja niillä on pysyviä vaikutuksia näillä aloilla työskentelevien henkilöiden toimeentuloon; ottaa huomioon, että covid-19-kriisi nosti esille sitä ennen vallinneiden organisaattorakenteiden ja työhön liittyvien käytäntöjen haavoittuvuuden varsinkin epävarmassa työsuhteessa työskentelevien haavoittuvassa asemassa olevien ammattilaisten, kuten epätyyppisten tai projektipohjaisten työsopimusten nojalla työskentelevien ammattilaisten, osalta;
- J. ottaa huomioon, että kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten eläkekertymä on usein alhainen, koska heidän työnsä on epätyypillistä ja usein epävarmaa, mikä voi

²⁷ UNESCO, Re Shaping Policies for Creativity.

vaikuttaa maksujen määriin tai muihin kelpoisuusvaatimuksiin; ottaa huomioon, että taiteilijat voivat jatkaa ammattinsa harjoittamista virallisen eläkeiän jälkeen;

- K. toteaa, että hyvin toimiva alakohtainen työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu kansallisella ja EU:n tasolla sekä työehtosopimusneuvottelujen laaja kattavuus ovat keskeisessä asemassa ammattimaisten ja kestävien toimialojen rakentamisessa, sillä ne helpottavat sellaisten osallistavien työmarkkinoiden luomista, jotka edistävät kunnollisia työoloja, mukaan lukien oikeudenmukaiset ja riittävät palkat; ottaa huomioon, että kulttuurialan ja luovien toimialojen työehtosopimusneuvottelujen rajallinen kattavuus²⁸ useissa jäsenvaltioissa vaikuttaa osaltaan työpaikkojen heikkoon laatuun, alhaisiin palkkoihin, epäedullisiin sopimuksiin ja sosiaalisen suojelun rajalliseen saatavuuteen; ottaa huomioon, että ammattiliitoilla on haasteita kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten järjestäytymisessä, mikä johtuu katkonaisista työskentelymalleista, vaihtuvista työpaikoista, erilaisen ammatillisen toiminnan yhdistämisestä ja itsenäisten ammatinharjoittajien suuremmasta määrästä alalla; ottaa huomioon, että osa organisaatioista ei osallistu työehtosopimusneuvotteluihin ja monet ammattiryhmät ovat edelleen vailla edustusta; katsoo, että näiden alojen uudet haasteet, kuten digitalisaatio, tekoäly ja uusien taitojen kehittäminen, olisi otettava huomioon nykyaikaisissa ja tehokkaissa työehtosopimusneuvottelujärjestelmissä;
- L. ottaa huomioon, että pimeä työ heikentää ihmisoikeuksia ja erityisesti kunnollisia työ- ja elinoloja, haittaa kestävästä kasvusta edistävää politiikkaa, aiheuttaa vakavia riskejä Euroopan sosiaalisen mallin kestävyydelle ja edistää epäreilua kilpailua; ottaa huomioon, että ammatillaiset työlainsäädännön tarjoaman suojan ja sosiaaliturvan ulkopuolelle jättävän osittain tai kokonaan pimeän työn yleisyys on suuri huolenaihe kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla; ottaa huomioon, että Euroopan työviranomaisella (ELA) on ratkaiseva rooli samanaikaisten ja yhteisten tarkastusten tekemisessä, jotta voidaan parantaa jäsenvaltioiden valmiuksia varmistaa vapaata liikkuvuutta koskevaa oikeuttaan käyttävien henkilöiden suojelu ja torjua rajatylittäviä petoksia ja sääntöjenvastaisuuksia;
- M. ottaa huomioon, että palkkaan, eläkkeeseen ja hoivaan liittyviä sukupuolten välisiä eroja esiintyy myös kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla; ottaa huomioon, että naiset ovat vähemmistössä esihenkilö- ja johtotehtävissä²⁹; ottaa huomioon, että keskimäärin naiset ansaitsevat vähemmän kuin samassa ammatissa työskentelevät miehet³⁰ ja heidän työehtosopimuksensa ovat sen tyyppisiä, että ne voivat haitata vakavasti työ- ja yksityiselämän tasapainoa muun muassa epätavanomaisten ja epäsäännöllisten työaikojen, työn edellyttämän matkustamisen ja tiiviin verkostoitumisen sekä hoivainfrastruktuurin puuttumisen vuoksi; toteaa, että tämän seurauksena naisten työurat ovat usein suhteellisesti lyhyempiä erityisesti audiovisuaalialalla;

²⁸ Esittelijöiden pyynnöstä toimitettu Eurofoundin muistio työllisyyden kehityssuuntauksista ja työoloista luovilla toimialoilla, 29. toukokuuta 2023.

²⁹ <http://www.womarts.eu/upload/01-LI-WOMART-1-20-6.pdf>, s. 34.

³⁰ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/EARN_GR_GPGR2__custom_6350417/default/table?lang=en [PMMR1] PAG. 60; https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_dialogue/---sector/documents/publication/wcms_865323.pdf

- N. ottaa huomioon, että seksuaalinen häirintä on kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla kolme kertaa yleisempää³¹ kuin työvoiman keskuudessa keskimäärin; ottaa huomioon, että naiset kärsivät suhteettoman paljon häirinnästä ja hyväksikäytöstä, myös verkossa, mistä on esimerkkinä MeToo-liike; toteaa, että tähän saattaa liittyä itsesensuurin riski, joka vaikuttaa kielteisesti siihen, minkä tyyppistä taiteellista ilmaisua naiset tuottavat, ja rajoittaa heidän sananvapauttaan ja urakehitystään; ottaa huomioon, että sukupuolistunut väkivalta ja häirintä kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla vahvistavat sukupuolten eriarvoisuutta³²; toteaa, että tällaiset systeemiset esteet edellyttävät yhdenmuettyä lähestymistapaa sen ehkäisemiseksi ja poistamiseksi; ottaa huomioon, että ILO:n väkivaltaa ja häirintää koskeva yleissopimus (nro 190) ja suositus (nro 206) ovat ensimmäiset kansainväliset työnormit, joilla luodaan yhteiset puitteet väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi, korjaamiseksi ja poistamiseksi työelämässä;
- O. ottaa huomioon, että jotkin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimenpiteitä, joilla kannustetaan yrityksiä osallistumaan vapaaehtoisesti sukupuolistuneen väkivallan ja häirinnän uhrien integroimiseen uudelleen työmarkkinoille myöntämällä niille mahdollisuus vähentää työnantajien sosiaaliturvamaksuja, kun heidät palkataan toistaiseksi voimassa olevalla työ sopimuksella, mikä voisi olla esimerkki hyvästä käytännöstä;
- P. ottaa huomioon, että muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvilla kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisilla, kuten etnisiin ja maantieteellisiin vähemmistöihin kuuluvilla tai sellaisilla henkilöillä, joilla on poikkeava kotipaikka-asema, sosioekonomisesti muita heikommassa asemassa olevilla henkilöillä, vammaisilla henkilöillä ja hlbtqi+-henkilöillä, sekä naisilla ja nuorilla on heikommät mahdollisuudet taide- ja kulttuuriuralle ja vähemmän mahdollisuuksia pitkän aikavälin urakehitykseen tällä alalla, mikä kasvattaa riskiä siitä, että kulttuurialan ja luovien toimialojen sukupolvenvaihdos jää toteutumatta;
- Q. ottaa huomioon, että joissakin jäsenvaltioissa mitään kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattiryhmää varten ei ole erityistä oikeudellista kehystä; ottaa huomioon, että jotkin jäsenvaltiot ovat parhaillaan päivittämässä oikeudellista kehystä suojellakseen kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten oikeuksia ottamalla huomioon kulttuurialan ja luovien toimialojen erityispiirteet; ottaa huomioon, että useat jäsenvaltiot ovat sisällyttäneet elpymis- ja palautumissuunnitelmiinsa lainsäädännöllisiä uudistuksia, joilla parannetaan kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten työoloja;
- R. toteaa, että liikkuvuus on tärkeä osa ammattimaista taiteellista toimintaa ja urakehitystä ja se auttaa lisäämään tuloja ja parantamaan pitkän aikavälin taloudellista ennakoitavuutta; ottaa huomioon, että monet taiteilijat liikkuvat usein jäsenvaltioiden välillä; ottaa huomioon, että liikkuvuus on tärkeää kulttuurialan ja luovien toimialojen opiskelijoille ja nuorille ammattilaisille, jotta he voivat kouluttautua laajemmin, hankkia monipuolisia taitoja ja saada käsityksen laajemmasta joukosta erilaisia houkuttelevia uramahdollisuuksia; toteaa, että toisaalta taiteilijoiden liikkuvuuteen liittyy etenkin sosiaalista suojelua ja verotusta koskevia erityisiä haasteita, jotka edellyttävät

³¹ Esittelijöiden pyynnöstä toimitettu Eurofoundin muistio työllisyyden kehityssuuntauksista ja työoloista luovilla toimialoilla, 29. toukokuuta 2023.

³² ILO, ”Policy Brief on sexual harassment in the entertainment industry”, marraskuu 2020.

erityistoimenpiteitä; toteaa, että suuri liikkuvuus saattaa myös lisätä pimeää työtä³³; katsoo, että nykyiset liikkuvuutta tukevat rahoitusvälineet olisi mukautettava paremmin näiden alojen erityispiirteisiin; ottaa huomioon, että taiteellisiin tuotantoihin osallistuu usein paitsi eurooppalaisia myös kolmansien maiden kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisia ja että viimeksi mainittujen liikkuvuutta voi haitata vaikeus saada viisumeja keskipitkää oleskelua varten;

- S. ottaa huomioon, että mahdollisuus taidealan opintoihin edistää sosiaalista osallisuutta ja eriarvoisuuden torjuntaa; katsoo, että unioni on onnistunut Erasmus+-ohjelmassa näkyvimmin laadukkaan ja osallistavan koulutuksen tavoitteiden saavuttamisessa; ottaa huomioon, että nykyinen taiteellisen osaamisen sekä luovien taitojen ja luovan alan pätevyyksien automaattisen vastavuoroisen tunnustamisen puute haittaa kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten rajatylittävää liikkuvuutta;
- T. ottaa huomioon, että kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla on tapahtumassa merkittäviä muutoksia, jotka edellyttävät näillä aloilla tarvittavan osaamisen arviointia ja politiikan kehittämistä nykyisten osaamisvajaiden korjaamiseksi; ottaa huomioon, että vuoden 2020 osaamissopimuksessa ja Euroopan osaamisen teemavuonna 2023 on korostettu tarvetta integroida taidot, erityisesti monialaiset, pehmeät ja digitaaliset taidot, koulutusjärjestelmiin, jotta voidaan kehittää osaamista ja työelämän siirtymiä, myös teknisen ja ammatillisen koulutuksen kautta laajamittaisten osaamiskumppanuuksien avulla osana laajempaa kulttuurialan ja luovien toimialojen ekosysteemiä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa;
- U. ottaa huomioon, että nopeasti etenevä ja covid-19-pandemian aikana kiihtynyt digitalisaatio sekä tekoälyn käytön lisääntyminen luovat uusia mahdollisuuksia ja työpaikkoja, helpottavat uusia liiketoimintamalleja ja tuotantomuotoja ja monipuolistavat työskentelyjärjestelyjä sekä tuovat kulttuurin paremmin laajempien yleisöjen saataville, mikä edistää näiden alojen dynaamisuutta ja muutosta; ottaa huomioon, että tämä on kuitenkin tuonut mukanaan tiettyjä haasteita ja epävarmuustekijöitä, jotka ovat johtaneet työpaikkojen menetyksiin, työntekijöiden vähentämiseen sekä siihen, että työntekijät ovat menettäneet oman työnsä hallinnan, mukaan lukien luomusten tekijyyteen ja omistajuuteen sekä monimuotoisuuteen liittyvät haasteet; toteaa, että digitalisaatio on helpottanut kulttuuripalvelujen tarjoamista rajojen yli; ottaa huomioon, että tämä suuntaus on kulkenut käsi kädessä sen kanssa, että suuret media-alustat käyttävät yhä enemmän väärinkäyttöön ja pakottamiseen perustuvia sopimuskäytäntöjä, mikä uhkaa eurooppalaisten luovan työn tekijöiden oikeudenmukaisia ja riittäviä korvauksia ja työoloja;
- V. katsoo, että kohtuullisen korvauksen maksaminen teosten tekijöiden ja säveltäjien luovan työn käytöstä on keskeisen tärkeää heidän työolojensa kannalta, koska se muodostaa heidän ansiotulojensa perustan luovan työn ammattilaisina; ottaa huomioon, että yhteisvalvontajärjestöillä ja niiden maailmanlaajuisella järjestelmällä on tärkeä rooli oikeudenmukaisen korvauksen mahdollistamisessa luovan työn tekijöille, myös

³³ Euroopan työviranomaisen, tutkimus ”Different forms of cross-border undeclared work, including through third-country nationals”, syyskuu 2021, s. 13; https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2022-01/Study-report-on-different-forms-of-cross-border-UDW.2021_EN.pdf

neuvottelemalla maksuista käyttäjien kanssa, ja edistettäessä kulttuurista monimuotoisuutta ja kulttuuri-ilmaisua;

- W. ottaa huomioon, että Stuttgartin julistus kuvastaa yhtenäistä eurooppalaista näkemystä ja että johtajat ilmaisivat siinä tahtonsa tehdä yhteistyötä yhteisen tulevaisuuden hyväksi sekä halunsa vahvistaa eurooppalaista identiteettiä ja edetä kohti yhä tiiviimpää kansojen unionia; ottaa huomioon, että kulttuuri on julistuksen mukaan tärkeä osatekijä tämän tavoitteen saavuttamiseksi;

Kulttuuriala ja luovat toimialat tuovat yhteen Euroopan kansoja

1. katsoo, että kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla on keskeinen rooli ihmisten hyvinvoinnin sekä Euroopan sosiaalisen ja taloudellisen yhteenkuuluvuuden, vireän demokratian sekä yhteiskuntiemme vaurauden ja osallistavuuden kannalta; katsoo lisäksi, että ne ovat tukemisen arvoisia taiteen ja kulttuurin itseisarvon vuoksi;
2. korostaa, että kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset ovat avainasemassa Euroopan yhdentymisprosessissa ja että heidän työnsä edistää yhteisöjen välisiä yhteyksiä, Euroopan kansojen identiteetin rakentamista, Euroopan kulttuurista monimuotoisuutta ja yleismaailmallista vuoropuhelua;
3. korostaa unionin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 167 artiklan mukaista vastuuta myötävaikuttaa jäsenvaltioiden kulttuurien kehittämiseen kukoistaviksi ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan mukaista vastuuta Euroopan kulttuuriperinnön vaalimisesta ja kehittämisestä; katsoo, että eurooppalainen kulttuuriperintö on ollut historiallisesti houkuttelevuustekijä ja vaikuttaja koko maailmassa mutta tähän johtavaan asemaan nouseminen uudelleen edellyttää merkittäviä investointeja kulttuurialalle ja luoville toimialoille sekä niitä vahvistavia toimintapolitiikkoja, niin että voidaan varmistaa kansojen kulttuuriset oikeudet;

”Taiteilijan asema”

4. kehottaa jäsenvaltioita pyrkimään panemaan täytäntöön taiteilijoiden asemasta vuonna 1980 annetun Unescon suosituksen, jonka ne kaikki ovat allekirjoittaneet; panee merkille, että myöhemmät täytäntöönpanoa koskevat kertomukset osoittavat, että suosituksen noudattamiseksi on tehtävä enemmän; katsoo, että neljän viime vuosikymmenen aikana tapahtuneet erityisesti digitalisaatioon, muun muassa tekoälyyn, liittyvät muutokset, jotka lisäävät epätyypillisiä työmuotoja, edellyttävät, että jäsenvaltiot mukauttavat toimiaan jatkuvasti, jotta ne voivat täyttää velvollisuutensa luoda kattava, vankka ja johdonmukainen oikeuksia koskeva kehys; kannustaa lisäksi jäsenvaltioita osallistumaan Unescon nykyisiin seurantamekanismeihin, jotta voidaan parantaa kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten elin- ja työoloja koskevien tietojen ja datan keruuta ja tukea näyttöön perustuvaa päätöksentekoa;
5. panee merkille, että asiantuntijat ovat todenneet kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten määritelmän ja heidän työolojensa erityispiirteiden tunnustamisen puuttumisen³⁴ olevan yksi tärkeimmistä tekijöistä, jotka ovat johtaneet kulttuurialan ja

³⁴

<https://eenca.com/eenca/assets/File/EENCA%20publications/Study%20on%20the%20status%20and%20workin>

luovien toimialojen ammattilaisten heikkoon sosiaalisen suojelun kattavuuteen; kehottaa jäsenvaltioita tunnustamaan kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten erityistilanteen komission avustuksella siten, että otetaan huomioon itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja työsuhteessa oleviin työntekijöihin sovellettavat erilaiset säännöt ja tarvittaessa mukautetaan niitä, jotta voidaan varmistaa toisaalta heidän asemaansa liitettyjen edellytysten esteetön soveltaminen niihin, joilla on tällainen asema kansallisen lainsäädännön nojalla, ja saavuttaa lähentyminen ja toisaalta parantaa sellaisten henkilöiden tilannetta, jotka eivät kuulu tällaisen aseman piiriin, samalla kun edistetään valtioiden rajat ylittävää työtä Euroopassa;

6. kehottaa komissiota kartoittamaan jäsenvaltioiden nykyiset kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten määritelmät, jotta voidaan edistää sellaisen yhteisen käsityksen aikaansaamista, joka näkyisi EU:n päätöksenteossa ja kulttuurialan tilastoissa; katsoo, että tällainen lähestymistapa olisi myös yhdenmukaistettava Unescon vuonna 1980 antaman suosituksen kanssa;

Sosiaaliturvan saatavuus ja kunnolliset työolot

7. kannustaa jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä ottaneet käyttöön taiteilijoiden ja muiden kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten erityisasemaa, tekemään niin, jotta voidaan helpottaa kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten mahdollisuuksia saada riittävä sosiaaliturva, joka on sosiaalisen suojelun saatavuudesta työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien kannalta 8. marraskuuta 2019 annetun neuvoston suosituksen (2019/C 387/01) vähimmäisvaatimusten mukainen; kehottaa jäsenvaltioita korjaamaan puutteet sosiaalisen suojelun saatavuudessa erityisesti kulttuurialan ja luovien toimialojen kannalta; kehottaa jäsenvaltioita, joilla ”taiteilijan asema” on jo käytössä, valvomaan säännöllisesti sen riittävyttä ja tarvittaessa parantamaan sitä tästä näkökulmasta ja varmistamaan, että se kattaa kaikki kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset ja erityisesti itsenäiset ammatinharjoittajat, sekä mukauttamaan sen digitalisaation ja covid-19-pandemian mukanaan tuomiin uusiin haasteisiin; kiittää niitä jäsenvaltioita, jotka ovat viime vuosina toteuttaneet tällaisen uudelleentarkastelun ja mukauttamisen;
8. korostaa, että kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattien epätyypilliset työmallit sekä näiden alojen ammattilaisten suuri ammatillinen ja maantieteellinen liikkuvuus sekä kansallisella että EU:n tasolla aiheuttavat kaikkialla unionissa yhteisiä haasteita, jotka koskevat kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten sosiaalisen suojelun saatavuutta; katsoo, että siksi tarvitaan kohdennettuja toimia ja tehostettua koordinoitua unionin tasolla sen mahdollistamiseksi, että kaikilla kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisilla on EU:ssa ammattiasemastaan riippumatta yleinen, tehokas ja yksinkertaistettu pääsy riittäviin ja kattaviin sosiaalisen suojelun järjestelmiin; muistuttaa riittävien ja helposti saatavilla olevien vähimmäistoimeentulojärjestelmien merkityksestä kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisille, joilla on usein riittämättömät, epäsäännölliset tai epävarmat taloudelliset resurssit, ja korostaa, että tällaiset järjestelmät eivät saisi korvata oikeudenmukaista ja riittävää korvausta ja kunnollisia työoloja kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla;

9. kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan erityisiä toimenpiteitä oikeuksien kerryttämisen, säilyttämisen ja järjestelmästä toiseen siirrettävyyden varmistamiseksi, jotta voidaan puuttua kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten, jotka tekevät usein useampaa eri työtä tai vaihtavat työpaikkaa tai siirtyvät työntekijästä itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi ja takaisin työntekijäksi, epävakaisiin ja hajanaisiin tuloihin, palkattomaan työhön ja epävarmoihin työsuhteisiin ja turvata heidän vähimmäistulotasonsa siten, että mukautetaan tosiasiallisesti kansallisia sosiaaliturvajärjestelmiä, jotta varmistetaan sosiaalietuuksien, myös työttömyysetuuksien, kattava saatavuus maksuihin perustuvissa sosiaalisen suojelun järjestelmissä, ja huolehditaan riittävästä kattavuudesta sekä helpotetaan heidän osallistumistaan mahdollisiin vapaaehtoihin sosiaalisen suojelun järjestelmiin; vahvistaa, että oikeuden saada oikeudenmukainen, asianmukainen ja oikeasuhteinen korvaus tekijänoikeudesta ja lähioikeuksista on oltava sopuosoinnussa sosiaalisen suojelun järjestelmien ja erityisesti maksuihin perustuvan eläkejärjestelmän kanssa, koska ikä ei rajoita luovia työuria;
10. korostaa, että kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla työskentelevien ammattiasema on tarpeen määrittää asianmukaisesti heidän tosiasiallisten työjärjestelyjensä mukaisesti; korostaa, että kaikki työntekijät kuuluvat työläinsäädäntöä koskevan EU:n säännösten sekä kansallisen työläinsäädännön soveltamisalaan ja että heillä on muun muassa oikeus vähimmäispalkkaan, työehtosopimusneuvotteluihin, työaikaan ja terveyden suojeluun, palkalliseen vapaaseen, parempaan mahdollisuuteen saada suojelua työtapaturmien varalta, työttömyys- ja sairausetuuksiin sekä maksuihin perustuvaan vanhuuseläkkeeseen; kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan työsuojeluviranomaisten toimia ja panemaan täytäntöön ammattientarkastusta koskevan ILO:n yleissopimuksen nro 81 kiinnittäen erityistä huomiota kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla työskentelevien asianmukaisen luokittelun varmistamiseen;

Rajatylyttävien tilanteiden haasteet

11. korostaa rajatylyttävän liikkuvuuden yleistä merkitystä sen kannalta, että voidaan helpottaa kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten luovaa työtä ja laajentaa heidän mahdollisuuksiaan hankkia uutta ammatillista kokemusta ulkomailla;
12. korostaa, että oikeuksien sujuvan yhteensovittamisen ja siirrettävyyden varmistaminen sosiaalisen suojelun järjestelmissä jäsenvaltioiden välillä on tärkeää, jotta varmistetaan sosiaalisen suojelun tosiasiallinen saatavuus kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisille, joiden työmarkkina- ja liikkuvuuden aste on korkea; kehottaa jäsenvaltioita soveltamaan asetuksia (EY) N:o 883/2004 ja 987/2009 oikein ja johdonmukaisesti; painottaa niiden tarkistuksen nopean hyväksymisen ja täytäntöönpanon tärkeyttä;
13. toteaa, että käytössä olevien eri järjestelmien välillä luoviminen on edelleen haastavaa varsinkin itsenäisille ammatinharjoittajille ja epätyypillisessä työsuhteessa oleville työntekijöille; pitää valitettavana, että liikkuvuudelle on edelleen monia hallinnollisia, taloudellisia, verotuksellisia ja kielellisiä esteitä, jotka koskevat erityisesti sosiaaliturva-oikeuksien rajatylyttävää siirrettävyyttä, mikä johtuu usein jäsenvaltioiden lainsäädännön eroista; korostaa, että kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset, jotka harjoittavat oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen, joutuvat usein maksamaan erilaisia sosiaali- ja sairausvakuutusmaksuja useisiin jäsenvaltioihin saamatta mitään

vastineeksi; kehottaa tehostamaan koordinoitua unionin tasolla kansallisten järjestelmien välisten erojen kaventamiseksi ja sen varmistamiseksi, että useissa maissa työskentelevät kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset voivat hyötyä sosiaalietuuksistaan;

14. katsoo, että taiteilijoiden rajatylittävään liikkuvuuteen liittyvistä sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevista säännöistä EU:n tasolla on tarpeen ja hyödyllistä tiedottaa kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisille; kannustaa komissiota ja jäsenvaltioita vahvistamaan nykyisiä liikkuvuustietopisteitä tai, jos sellaisia ei ole, perustamaan uusia, asianmukaisesti rahoitettuja liikkuvuustietopisteitä keskitettyinä palvelupisteinä, jotka ovat helposti saatavilla kaikilla EU:n kielillä ja jotka auttavat kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisia keräämään kaikki asiaankuuluvat alakohtaiset tiedot työoloistaan, liikkuvuudestaan, verotuksestaan ja sosiaaliturvaetuuksistaan;
15. katsoo, että sosiaaliturvatietojen sähköisen vaihtojärjestelmän (EESSI) välityksellä tapahtuva automaattinen tietojenvaihto, jonka tarkoituksena on mahdollistaa – hallinnollisen yhteistyön avulla – liikkuvien ammattilaisten saumaton työskentely Euroopassa, tarjoaa suuria mahdollisuuksia kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisille; pyytää komissiota varmistamaan, että EESSI-järjestelmässä käsitellään työskentelymallien ja työvoiman liikkuvuuden erityispiirteitä kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla ja että se kattaa kaikki kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamiseen liittyvästä digitalisaatiosta äskettäin annetun tiedonannon³⁵ pohjalta;
16. panee merkille komission äskettäisen sitoutumisen eurooppalaista sosiaaliturvapassia (ESSPASS) koskeviin pilottitoimiin ja kannustaa komissiota nopeuttamaan niiden täytäntöönpanoa; esittää jälleen toistuvan kehotuksensa komissiolle antaa lainsäädäntöehdotus ESSPASS-aloitteesta, jolla voitaisiin varmistaa sosiaaliturva-oikeuksien tehokas määrittäminen, jäljitettävyyden, yhdistäminen ja siirrettävyys sekä parantaa työvoiman liikkuvuutta ja sosiaaliturvan yhteensovittamista työmarkkinoilla koskevien unionin sääntöjen täytäntöönpanon valvontaa, jotta varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset unionin työntekijöille ja yrityksille; korostaa, että on olennaisen tärkeää varmistaa, että unionin kansalaiset voivat käyttää oikeuttaan sosiaaliturvan kattavuuteen ja etuuksiin yli rajojen helpon digitaalisen välineen avulla; korostaa, että vakuutusaseman ja -maksujen nopea todentaminen voi auttaa torjumaan pimeää työtä ja vastaanottajamaassa käytössä olevien palkanmuodostusmekanismien noudattamatta jättämistä, petoksia ja sosiaaliturvaetuuksien väärinkäyttöä sekä antaa sosiaaliturvalaitoksille, työsuojeluviranomaisille ja terveydenhuollon tarjoajille mahdollisuuden varmentaa sääntöjen noudattaminen tietokantojen välisen ristiintarkastuksen avulla; korostaa, että ESSP:n avulla työntekijöiden olisi myös helpompi seurata ja hakea sosiaaliturvamaksujaan ja -etuuksiaan, kuten eläkeoikeuksia, ja se helpottaisi niiden siirrettävyyttä ja estäisi paremmin sosiaaliturvapetoksia, jotka liittyvät muun muassa väärinkäyttöön alihankinnassa, näennäisyrittäjyyteen, pimeään työhön ja sosiaaliturvamaksujen maksamatta jättämiseen; kehottaa ottamaan ESSPASS-ratkaisun

³⁵ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle aiheesta ”Sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamiseen liittyvä digitalisaatio: vapaan liikkuvuuden helpottaminen sisämarkkinoilla”, 6.9.2023, COM(2023) 501 final.

käyttöön kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla varmistaen, että siinä otetaan huomioon näiden alojen erityispiirteet ja itsenäisten ammatinharjoittajien erityistarpeet;

17. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita helpottamaan yhteistyössä Euroopan työviranomaisen kanssa sovellettavien työehtosopimusten täysimääräistä soveltamista kohdemaassa lähetettyihin kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisiin sekä unionin lainsäädännön täytäntöönpanoa tarjoamalla helposti saatavilla olevia tietoja, jotta voidaan varmistaa asianmukainen suojelu, kun näiden alojen ammattilaiset harjoittavat oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen, ja torjua rajatylittäviä sääntöjenvastaisuuksia;
18. suhtautuu myönteisesti Luova Eurooppa -ohjelman puitteissa toteutettavaan uuteen Culture Moves Europe -liikkuvuustoimeen, jossa tarjotaan liikkuvuusapurahoja taiteilijoille ja muille kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisille; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita vahvistamaan ja parantamaan edelleen tällaisia aloitteita ja varmistamaan niiden asianmukaisemman rahoituksen, jotta järjestelmää voidaan laajentaa ja saavuttaa näin mahdollisimman laaja joukko kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisia ja yleisöjä sekä edistää eurooppalaisia yhteistuotantoja, myös sellaisia, joissa on mukana myös EU:n ulkopuolisia maita;
19. korostaa sellaisten unionin laajuisten kilpailujen ja aloitteiden merkitystä, joissa esitellään Euroopan kulttuurin rikkautta ja monimuotoisuutta ja edistetään eurooppalaista yhteenkuuluvuuden tunnetta ja identiteettiä, ja mainitsee esimerkkeinä Lux-yleisöpalkinnon ja Euroopan unionin kirjallisuuspalkinnon; kehottaa komissiota tarkastelemaan ja vahvistamaan edelleen yksinomaan unionin sisällä järjestettyjä kilpailuja tai aloitteita sekä edistämään ja helpottamaan uusia kilpailuja ja aloitteita, kuten jäsenvaltioiden välistä vuotuista laulukilpailua unionin kulttuurin ja matkailun edistämiseksi;

Oikeudenmukaiset korvaukset, käytännöt ja rahoitus

20. painottaa, että kulttuurityö on ammattimaista toimintaa ja että siitä on siksi maksettava oikeudenmukainen ja riittävä korvaus, joka vastaa tosiasiallista koulutustasoa, pätevyyttä ja työkokemusta ja joka takaa kohtuullisen elintason; on huolissaan siitä, että kulttuurialaa ja luovia toimialoja pidetään matalapalkkaa-aloina ja että 38 prosenttia kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisista on kolmessa alimmassa palkkadesiilissä³⁶; panee tyytyväisenä merkille Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2041³⁷ äskettäisen hyväksymisen; kehottaa jäsenvaltioita saattamaan direktiivin nopeasti osaksi kansallista lainsäädäntöään kiinnittäen erityistä huomiota kulttuurialaan ja luoviin toimialoihin;
21. pitää valitettavina kaikkia alipalkatun tai palkattoman työn muotoja, kuten käytäntöä, jossa kulttuurialan työstä ja luovasta työstä tarjotaan korvaukseksi näkyvyyttä, sekä sitä,

³⁶ Eurofoundin työvoimatutkimus.

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2022/2041, annettu 19. lokakuuta 2022, riittävistä vähimmäispalkoista Euroopan unionissa (EUVL L 275, 25.10.2022, s. 33).

että rekisteröimätöntä työaika ei lasketa työajaksi, ja palkattomia harjoittelujaksoja³⁸, joita laajalle levinnyt valtasuhteiden epätasapaino saattaa aiheuttaa;

22. pitää valittavana kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla yleisiä maksuviivästyksiä, jotka vaikuttavat vakavalla tavalla sekä alalla toimivien itsenäisten ammatinharjoittajien että pk-yritysten maksukykyyn ja laajentavat kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten keskuudessa vallitsevia sosioekonomisia eroja; korostaa, että jäsenvaltioiden täytyy panna direktiivi 2011/7/EU³⁹ täytäntöön myös kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla ja toimialoilla toimivien yritysten osalta;
23. muistuttaa tekijänoikeuden ja lähioikeuksien merkityksestä kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla ja niiden asianmukaisen täytäntöönpanon tärkeydestä, jotta varmistetaan, että tekijät ja esittävät taiteilijat saavat oikeudenhaltijoina oikeudenmukaisen korvauksen työnsä käyttämisestä; kehottaa saattamaan tekijänoikeusdirektiivin⁴⁰ tarkoituksenmukaisella tavalla osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panemaan sen täytäntöön sen tavoitteiden mukaisesti;
24. kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita sen varmistamisessa, että taiteilijoille ja luovan työn tekijöille maksetaan riittävä, oikeudenmukainen, asianmukainen ja oikeasuhteinen korvaus heidän taiteellisen työnsä käyttämisestä asianmukaisten mekanismien sekä yleisen ja alakohtaisen työmarkkinaosapuolten välisen vuoropuhelun avulla unionin lainsäädännön mukaisesti;
25. korostaa tarvetta helpottaa sisällön laillista saatavuutta sekä torjua piratismia ja muuta laitonta käyttöä erityisesti digitaalisilla sisämarkkinoilla;
26. katsoo, että teosten tekijöiden ja säveltäjien oikeudenmukainen ja riittävä korvaus on olennainen osa heidän työolojaan ja elantoaan; on huolissaan erilaisten kertaostosopimusten käytöstä, mikä voi johtaa väärinkäyttöön ja pakottamiseen perustuvaan käytäntöön, jolla kierretään oikeudenmukaista korvausta koskevia EU:n sääntöjä ja periaatteita ja pidetään yllä syvää valtasuhteiden epätasapainoa sopimusosapuolten välillä; on huolissaan siitä, että nämä sopimukset, joihin usein sovelletaan ulkomaisen lainkäyttöalueen lakia, käytetään yhä enemmän tietyillä aloilla; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että kulttuurialan ja luovien toimialojen sopimusjärjestelyt ovat täysin tekijänoikeusdirektiivin 18, 19 ja 20 artiklan mukaisia, jotta tekijöiden ja esittävien taitelijoiden oikeudet voidaan panna tältä osin täytäntöön; pyytää komissiota arvioimaan tilannetta ja seuraamaan sitä tiiviisti; pyytää komissiota arvioimaan huolellisesti unionin sääntöjä usein kiertävien kertaostomääräysten sekä sovellettavaa lakia ja toimivaltaista tuomioistuinta koskevien määräysten yhteensopivuuden ja tarpeen puuttua näihin määräyksiin ja muihin haitallisiin

³⁸ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0239_FI.html

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/7/EU, annettu 26. helmikuuta 2011, kaupallisissa toimitissa tapahtuvien maksuviivästysten torjumisesta (EUVL L 48, 23.2.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/7/oj>)

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/790, annettu 17. huhtikuuta 2019, tekijänoikeudesta ja lähioikeuksista digitaalisilla sisämarkkinoilla ja direktiivien 96/9/EY ja 2001/29/EY muuttamisesta (EUVL L 130, 17.5.2019, s. 92, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/790/oj>).

käytäntöihin, jotka luovan työn tekijöiden on pakko hyväksyä, ottaen huomioon nykyiset ja tulevat aloitteet;

27. on huolissaan pakottamiseen perustuvista kertaostokäytännöistä, jotka uhkaavat eurooppalaisten luovan työn tekijöiden työoloja ja toimeentuloa; suhtautuu myönteisesti tulevaan tutkimukseen, jonka komissio aikoo käynnistää tästä asiasta, ja pyytää komissiota ehdottamaan tarvittavia aloitteita tähän käytäntöön puuttumiseksi unionin tasolla ottaen huomioon sen päätelmät ja suositukset;
28. kehottaa jäsenvaltioita lisäämään toimia pimeän työn ehkäisemiseksi, tunnustamaan rekisteröimättömän työajan ja sääntelemään sitä sekä kitkemään näennäisyrittäjyyteen liittyvät käytännöt kulttuurialalta ja luovilta toimialoilta muun muassa vahvistamalla työsuojeluviranomaisten toimia ja ottaen työmarkkinaosapuolet mukaan; korostaa tässä yhteydessä Euroopan työviranomaisen roolia, erityisesti kulttuurialan ja luovien toimialojen liikkuville ammattimaisille työntekijöille tarkoitettujen tietojen toimittamisessa, jäsenvaltioiden välisessä tiedonvaihdossa, yhteisissä ja samanaikaisissa tarkastuksissa ja riskinarvioinneissa, jotka koskevat alakohtaisia haasteita;
29. toteaa erityisten työaikajärjestelyjen olevan yleisiä näillä aloilla mutta katsoo, että työ- ja yksityiselämän tasapainoa on kunnioitettava;
30. korostaa, että on tärkeää ylläpitää työterveyttä ja -turvallisuutta; kehottaa komissiota edistämään kulttuurialan ja luovien toimialojen erityisiin toimintoihin liittyvien ammattitautien tunnustamista, korvausten maksamista niistä ja niiden ehkäisemistä;
31. kehottaa jälleen jäsenvaltioita varmistamaan vakaan ja ennustettavan rahoituksen ja monipuolistamaan kulttuurialan ja luovien toimialojen tukilähteitä, pidättäytymään nykyisen rahoituksen leikkauksista ja lisäämään näille aloille antamaansa rahoitustukea, jotta voidaan parantaa ennustettavuutta näitä varoja saavien kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten kannalta;
32. katsoo, että kulttuurialan ja luovien toimialojen julkisilla rahoittajilla on velvollisuus edistää oikeudenmukaisia käytäntöjä, ja kehottaa niitä sisällyttämään rahoitusstrategioihinsa oikeudenmukaisia periaatteita työmarkkinaosapuolia kuullen; vaatii, että kaikista kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten ammatillisista ja institutionaalisista sitoumuksista olisi maksettava oikeudenmukainen korvaus ja että olisi puututtava työpaikkojen korvaamiseen näennäisellä vapaaehtoistyöllä;
33. kehottaa unionin, kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason julkisia rahoittajia ottamaan käyttöön ja panemaan täytäntöön sosiaalilausekkeen julkisen rahoituksen käyttöä koskevien ehtojen ja edellytysten avulla siten, että varmistetaan kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten oikeudenmukaiset korvaukset ja työolot koko alihankintaketjussa ottaen huomioon sukupuolinäkökulma, jotta voidaan taata yhtäläiset mahdollisuudet käyttää luomis- ja tuotantoresursseja ja saada sama palkka mahdollisten työehtosopimusten mukaisesti sekä edistää työehtosopimusratkaisujen aikaansaamista, jos niitä ei vielä ole;
34. katsoo, että unionin rahoittamilla kulttuurialan ja luovien toimialojen ohjelmilla ja hankkeilla, kuten Luova Eurooppa -ohjelmalla, olisi varmistettava kaikkien unionin ja kansallisen lainsäädännön tai työehtosopimusten mukaisten työ- ja sosiaalisten

velvoitteiden noudattaminen ja edistettävä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden täytäntöönpanoa kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla; pyytää komissiota varmistamaan, että seuraavalla kaudella kulttuurialaa ja luovia toimialoja koskevissa unionin ohjelmissa noudatetaan näitä periaatteita muun muassa ottamalla samalla tavoin kuin muilla EU:n politiikanaloilla käyttöön sosiaalinen ehdollisuus, joka kattaa muun muassa velvoitteen maksaa kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisille oikeudenmukainen korvaus heidän työstään, mukaan lukien tutkimukseen, harjoitukseen, valmisteluun ja hakemusten tekemiseen käytetty aika takautuvasti, ottaen huomioon hakijoiden ja koko kulttuurialan ja luovien toimialojen erityispiirteet sekä kiinnittäen asianmukaista huomiota siihen, ettei lisätä suhteettomasti hallinnollisia rasitteita;

35. muistuttaa, että EU:n rahoituksen hakumenettelyt, myös Luova Eurooppa -ohjelmassa, ovat edelleen liian raskaita ja aiheuttavat tarpeettomia esteitä mahdollisille edunsaajille; kehottaa siksi komissiota yksinkertaistamaan edelleen näitä menettelyjä, jotta varmistetaan oikeudenmukaiset mahdollisuudet saada unionin rahoitusta;
36. katsoo, että julkinen rahoitus on olennaisen tärkeää kestävä, monimuotoisen ja demokraattisen kulttuurialan ja luovien toimialojen ekosysteemin varmistamiseksi; pyytää jäsenvaltioita ja komissiota lisäämään huomattavasti kulttuurialan ja luovien toimialojen taloudellista tukea ja jäsenvaltiota asettamaan tavoitteeksi, että julkisista menoista vähintään kaksi prosenttia kohdistetaan kulttuurialaan ja luoviin toimialoihin, jotka tuottavat jopa neljä prosenttia EU:n BKT:stä; kehottaa kaikkia unionin toimijoita lisäämään kulttuurin rahoitusta unionin eri ohjelmissa ja vahvistamaan synergioita sekä tekemään tarvittavat muutokset monivuotisen rahoituskehityksen valvontaan, jotta kulttuuriin tehtävät investoinnit voidaan ottaa huomioon koko unionin talousarviossa;
37. toteaa, että parlamentti pyysi asettamaan tavoitteeksi kohdistaa elpymis- ja palautumistukirahaston investoinneista kaksi prosenttia kulttuurialalle ja luoville toimialoille ja sisällyttämään tämän tavoitteen jäsenvaltioiden kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin, ja pitää valitettavana, että valtaosa jäsenvaltioista ei saavuttanut tätä tavoitetta;

Työmarkkinaosapuolten ja työehtosopimusneuvottelujen rooli

38. muistuttaa, että kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisilla on vapaus ja oikeus perustaa ammattiliittoja ja ammattialajärjestöjä heitä edustamaan ja liittyä niihin sekä osallistua järjestelmällisesti ja mielekkäällä tavalla kulttuuri-, sosiaali- ja työllisyyspolitiikkaan liittyvään päätöksentekoon; kehottaa jäsenvaltioita vahvistamaan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua unionin, kansallisella ja alakohtaisella tasolla työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamisesta annetun neuvoston suosituksen mukaisesti ja varmistamaan, että kaikki kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset kaikilta aloilta ovat edustettuina, sekä varmistamaan työehtosopimusneuvottelujen laaja kattavuus siten, että turvataan kunnolliset työolot sekä oikeudenmukaiset ja riittävät palkat; kehottaa jäsenvaltioita takaamaan kollektiivisen neuvotteluoikeuden tehokkaan soveltamisen kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla;
39. panee merkille, että jäsenvaltioiden työehtosopimusneuvottelujen kattavuus kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla vaihtelee huomattavasti; katsoo, että vahvat

työehtosopimusneuvottelut edistävät ratkaisevasti riittävän minimipalkkasuojan, oikeudenmukaisen korvauksen, työntekijöiden oikeuksien, hyvien työolojen sekä koulutusta ja ammatillista kehitystä ja työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelua koskevien säännösten varmistamista; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan työmarkkinaosapuolten välistä vuoropuhelua kaikilla aloilla sekä työehtosopimusneuvotteluja ja parantamaan niiden kattavuutta kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla; kannustaa siksi komissiota ja jäsenvaltioita yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa pyrkimään siihen, että työehtosopimusneuvottelujen kattavuus olisi vähintään 80 prosenttia vuoteen 2030 mennessä, minkä olisi näyttävä myös kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla, ja tarkastelemaan säännöllisesti edistymistä tämän tavoitteen saavuttamisessa;

40. panee tyytyväisenä merkille komission julkaisun ”Suuntaviivat unionin kilpailulainsäädännön soveltamiseksi yksityrittäjien työoloja koskeviin työehtosopimukseen”, joka kattaa myös yksityrittäjinä työskentelevät tekijät ja esittävät taiteilijat ja jolla tarjotaan parempi suoja kulttuurialan ja luovien toimialojen luovan työn tekijöille ja itsenäisille ammatinharjoittajille; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että kansalliset kilpailuviranomaiset soveltavat suuntaviivoja tehokkaasti; kehottaa komissiota valvomaan Euroopan kilpailuviranomaisten verkoston tuella sekä eurooppalaisia työmarkkinaosapuolia ja tekijöitä, taiteilijoita, esittäviä taiteilijoita ja kulttuurialan työntekijöitä kuullen, miten kansalliset kilpailuviranomaiset soveltavat suuntaviivoja, sen varmistamiseksi, että niitä sovelletaan johdonmukaisesti;
41. korostaa, että useimmilla kulttuurialan ja luovien toimialojen yksityrittäjillä on vaikeuksia vaikuttaa työoloihinsa; toteaa, että vaikka he eivät olekaan täysin integroituneita päämiehensä liiketoimintaan työntekijöiden tapaan, tietyt yksityrittäjät eivät ole silti välttämättä päämiehestään kokonaan itsenäisiä tai heiltä saattaa puuttua riittävä neuvotteluvoima; painottaa näin ollen, että yksityrittäjien työehtosopimusneuvottelut ovat tehokas keino parempien työolojen, muun muassa palkan, takaamiseksi;
42. kehottaa jäsenvaltioita ja työmarkkinaosapuolia pyrkimään takaamaan kulttuurialan ja luovien toimialojen oikeudenmukaiset ja riittävät palkat, jotka vastaavat tosiasiallista koulutus-, osaamis- ja pätevyystasoa sekä työkokemusta; kehottaa jäsenvaltioita edistämään tältä osin kulttuurialan ja luovien toimialojen palkanmuodostusta koskevia työehtosopimuksia;

Opetus, koulutusmahdollisuudet ja urakehitys

43. on huolissaan siitä, että taideopetukselle on varattu yhä vähemmän tilaa kansallisissa perus- ja keskiasteen koulutuksen opetussuunnitelmissa; panee huolestuneena merkille, että taloudelliset esteet haittaavat usein haavoittuvassa asemassa olevien tai heikommista lähtökohdista tulevien nuorten ja varsinkin vammaisten nuorten pääsyä taide- ja kulttuurialan korkea-asteen koulutukseen; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan yhtäläiset mahdollisuudet taidealan koulutukseen, erityisesti korkea-asteen koulutukseen; kehottaa jäsenvaltioita osoittamaan asianmukaisesti taloudellisia ja henkilöstöresursseja taidealojen vahvistamiseen STEAM-lähestymistapaa noudattaen kaikilla koulutuksen tasoilla opetussuunnitelmaan sisältyvässä ja sen ulkopuolisessa toiminnassa; pyytää komissiota arvioimaan mahdollisia malleja, joiden avulla voitaisiin

maksaa korvauksia julkisille taide- ja kulttuuriorganisaatioille, jotka mahdollistavat alle 18-vuotiaille nuorille maksuttoman pääsyn kulttuuritapahtumiin ja kulttuuriopetukseen;

44. on huolissaan siitä, että opiskelijoilla ja työmarkkinoille tulevilla vastavalmistuneilla nuorilla ei ole selvää kuvaa eikä heille anneta tietoa työoloista ja -tavoista ja heiltä puuttuu muun muassa ymmärrystä työntekijän ja itsenäisen ammatinharjoittajan asemasta; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tai vahvistamaan osallistavia välineitä sen varmistamiseksi, että nuoret, erityisesti työmarkkinoilla yleensä muita heikommassa asemassa olevat, saavat tietoa työllistymismahdollisuuksista, oikeudenmukaisista käytännöistä ja oikeuksistaan, jotka liittyvät muun muassa sovellettavaan tekijänoikeuskehykseen, sekä unionin ja kansallisen työainsäädännön mukaisista velvollisuuksistaan;
45. korostaa, että eurooppalaiselle koulutusalueelle pääsy on olennaisen tärkeää taidetutkimukselle sekä kulttuurialan ja luovien toimialojen opettajien ja nuorten ammattilaisten urakehitykselle; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että taidealan korkea-asteen koulutus on täysimääräisesti integroitu eurooppalaiseen koulutusalueeseen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita pyrkimään parantamaan taiteisiin ja kulttuuriin liittyvien tutkintojen arvoa sekä tutkintotodistusten ja muiden pätevyys- ja taitotodistusten, oppimistulosten ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattista vastavuoroista tunnustamista koskevaa prosessia ja todistusjärjestelmiä, jotka mahdollistavat vertailtavuuden, sekä varmistamaan kulttuurialan ja luovien toimialojen työntekijöiden taidealan pätevyyksien ja taitojen rajatylittävän siirrettävyyden;
46. korostaa, että on tärkeää investoida kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten elinikäiseen oppimiseen; korostaa EU:n tason liikkuvuuden merkitystä ideoiden ja käytäntöjen vaihtamisessa, kulttuurien välisen yhteistyön edistämässä sekä urakehityksen ja koulutusmahdollisuuksien parantamisessa kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla; katsoo, että on tehostettava toimia koulutusvaihtoa ja ammatillista vaihtoa koskevien mahdollisuuksien vahvistamiseksi ja laajentamiseksi Euroopan tasolla, jotta voidaan parantaa vaihdon osallistavuutta; kehottaa jäsenvaltioita ja unionia kartoittamaan paremmin kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten koulutustarpeita ja koordinoimaan paremmin kulttuuri-, koulutus- ja työllisyyspolitiikkojaan, jotta niillä vastattaisiin paremmin kulttuurialan ja luovien toimialojen erityishaasteisiin;
47. korostaa, että pienillä osaamiskokonaisuuksilla voi olla tärkeä rooli, kun niitä käytetään johdonmukaisesti ja standardoidusti, myös digitaalisissa ja luovissa taidoissa ja osaamisessa, kuitenkin siten, että tunnustetaan niiden täydentävän muodollista pätevyyttä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään pienten osaamiskokonaisuuksien eurooppalaisen ekosysteemin neuvoston suosituksen mukaisesti ja varmistamaan niiden siirrettävyyden kaikkialla Euroopassa;
48. on huolissaan siitä, että uudelleen koulutusta tarvitsevia taiteilijoita ja kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisia varten ei ole käytössä urasiirtymätukijärjestelmiä; katsoo, että tämä on erityisen tärkeää ammattilaisille, joiden työpaikkoihin muun muassa digitalisaatio vaikuttaa tai joiden ammatin harjoittaminen perustuu heidän fyysisiin kykyihinsä, kuten tanssijat, laulajat ja muusikot; kehottaa jäsenvaltioita ja

komissiota työmarkkinaosapuolia kuullen ja Euroopan osaamisen teemavuoden ja osaamissopimuksen tavoitteiden mukaisesti investoimaan täydennys- ja uudelleen koulutukseen elinikäisen oppimisen järjestelmien ja taitojen kehittämisohjelmien avulla, myös kumppanuuksien avulla kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden kanssa, keräämällä hyviä käytäntöjä sekä hyödyntämällä teknisen ja ammatillisen koulutuksen järjestelmiä, jotta kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset voivat kehittää uusia digitaalisia, yrittäjyyteen liittyviä, oikeudellisia ja muita asiaankuuluvia tietoja ja taitoja, mukaan lukien tekoälylukutaito sekä pehmeät ja monialaiset taidot joko kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla tai niiden ulkopuolella;

49. suhtautuu myönteisesti kulttuuriseen ja luovaan monimuotoisuuteen perustuvien digitaalisen koulutuksen sisältöä koskevien eurooppalaisten puitteiden kehittämiseen; kehottaa jäsenvaltioita panemaan suositukset asianmukaisesti täytäntöön kansallisissa koulu- ja koulutusjärjestelmissään; kehottaa jälleen komissiota esittämään ehdotuksen direktiiviksi laadukkaista harjoittelupaikoista ja korostaa laadukkaan palkallisen harjoittelun merkitystä kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla;
50. kehottaa työmarkkinaosapuolia edistämään koulutusta ja osaamisen kehittämistä; kehottaa Euroopan komissiota tukemaan osaamisneuvostojen välistä yhteistyötä, jos sellaisia on, sekä parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden välillä;
51. katsoo, että kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset voivat kuulua useammalle kuin yhdelle alalle, esimerkiksi viihde- ja urheilualalle; katsoo, että näillä aloilla on myös perustavanlaatuinen rooli tuotaessa Euroopan kansoja lähemmäs toisiaan unionin kilpailuissa elettyjen kokemusten ansiosta; korostaa siksi, että on tärkeää varmistaa terve ja tasapainoinen ekosysteemi kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla, viihdealalla ja urheilualalla;

Sukupuolten tasa-arvo ja työpaikkahäirinnän ja -syrjinnän vastaiset toimenpiteet kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla

52. toteaa, että naiset joutuvat usein seksismin, sukupuolistereotyyppisten asenteiden ja seksuaalisen häirinnän uhreiksi ja he ansaitsevat tyypillisesti vähemmän kuin vastaavissa asemissa olevat miehet; kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan seksuaalisen häirinnän kitkemiseksi kulttuurialalta ja luovilta toimialoilta ja turvallisen ja terveellisen työympäristön varmistamiseksi muun muassa vaihtamalla parhaita käytäntöjä; pitää tältä osin myönteisenä komission ehdotusta direktiiviksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta ja odottaa sen pikaista hyväksymistä; kehottaa jäsenvaltioita yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa saattamaan nopeasti osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panemaan täytäntöön palkkauksen läpinäkyvyyttä koskevan direktiivin sekä vahvistamaan kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla palkkauksen läpinäkyvyyttä koskevia sitovia toimenpiteitä, jotka koskevat muun muassa oikeutta saada tietoa palkkatasosta, yritysten raportointia ja työehtosopimusneuvotteluja; pyytää komissiota ja jäsenvaltioita vahvistamaan olemassa olevia kannustinmekanismeja ja -rakenteita tai niiden puuttuessa ottamaan käyttöön uusia yhdenvertaisten uramahdollisuuksien varmistamiseksi erityisesti naisille, hlbtq+-henkilöille, muita heikommista lähtökohdista tuleville henkilöille ja vähemmistöihin kuuluville henkilöille, tarvittaessa myös rahoitusmekanismien avulla;

53. panee merkille, että kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla esiintyy keskimääräistä enemmän pelottelua ja syrjintää, koska näillä aloilla työolot ovat usein epävarmoja ja valtarakenteet epätasapainossa, ja että 86 prosenttia viihdeteollisuuden ammattiliitoista on ilmaissut huolensa työpaikalla esiintyvistä seksuaalisesta häirinnästä⁴¹; toteaa, että viihdealalla tämä koskee erityisesti live-esitysten sekä elokuva- ja televisiotuotannon alasektoreja⁴²;
54. kehottaa jäsenvaltioita poistamaan yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa systeemiset esteet, jotka tekevät kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisista haavoittuvia, ja kehittämään kattavaa ja koordinoitua alakohtaista toimintaa väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi, torjumiseksi ja poistamiseksi muun muassa määrittämällä selkeät vastuualueet raportointi- ja suojelumenettelyissä, perustamalla riippumattomia rakenteita epäterveistä käytännöistä ilmoittamista ja oikeudellisen ja muun neuvonnan hankkimista varten ja tarjoamalla niitä varten asianmukaisia resursseja, tutkimalla perusteellisesti ilmoitetut tapaukset, lisäämällä tietoisuutta ja laatimalla ohjeita häirinnän ehkäisemisestä valistuksen ja koulutuksen avulla, myös toimivaltaisille viranomaisille;
55. korostaa, että naispuolisilla taiteilijoilla ja kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisilla olisi kaikkialla unionissa oltava paremmat mahdollisuudet hyödyntää luomis- ja tuotantoresursseja; kehottaa jälleen jäsenvaltioita edistämään työmarkkinaosapuolten myötävaikutuksella työmarkkinaosapuolten vuoropuhelua muun muassa työehtosopimusneuvottelujen avulla sukupuolten epätasa-arvoon puuttumiseksi siten, että varmistetaan sama palkka samanarvoisesta työstä ja edustus johtotehtävissä ja muissa päätöksentekotehtävissä sekä turvataan työ- ja yksityiselämän tasapaino; kannustaa työmarkkinaosapuolia edistämään naisten ja nuorten ottamista mukaan niiden johtoon ja neuvottelijoiksi; kehottaa tässä yhteydessä jäsenvaltioita saattamaan työ- ja yksityiselämän tasapainottamista koskevan direktiivin⁴³ nopeasti osaksi kansallista lainsäädäntöään; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla toimivat yritykset ja organisaatiot hyväksyvät sukupuolten tasa-arvoa koskevia toimintasuunnitelmia häirinnän ehkäisemiseksi työpaikalla yhteistyössä työntekijöidensä edustajien kanssa;
56. kehottaa jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole ratifioineet väkivaltaa ja häirintää koskevaa ILO:n yleissopimusta, tekemään niin viipymättä; kehottaa myös hyväksymään pikaisesti neuvoston päätöksen, jolla valtuutetaan yleissopimuksen ratifiointiin niiden määräysten osalta, jotka liittyvät EU:n toimivaltaan;

Taiteellinen vapaus

57. korostaa tarvetta varmistaa taiteellisen luovan työn ja ilmaisun vapaus kaikkialla Euroopassa siten, että edistetään yhteisvastuuta, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja tasapuolisia toimintaedellytyksiä, jotta taiteilijat voivat kehittää toimintaansa; kehottaa

⁴¹ ”Policy Brief on sexual harassment in the entertainment industry”, ILO, 2020,

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@ed_dialogue/@actrav/documents/publication/wcms_761947.pdf

⁴² ILO, ”Policy Brief on sexual harassment in the entertainment industry” (2020).

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2019/1158/EU, annettu 20. kesäkuuta 2019, vanhempien ja omaistensa hoitavien työ- ja yksityiselämän tasapainottamisesta ja neuvoston direktiivin 2010/18/EU kumoamisesta (EUVL L 188, 12.7.2019, s. 79, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1158/oj>).

jälleen komissiota laajentamaan oikeusvaltiokertomuksiin sisältyvää tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden seuranta koskevaa lukua siten, että se kattaa myös kaikki sananvapauden näkökohdat, mukaan lukien taiteellisen ja akateemisen vapauden; kehottaa komissiota paneutumaan demokratiaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman täytäntönnäpön uudelleentarkastelun yhteydessä tarkemmin siihen, että edistetään ja puolustetaan asianmukaisten aloitteiden avulla taiteilijoiden vapautta luoda ilman sensuuria, poliittista sekaantumista tai pelottelua, kriminalisointi mukaan lukien, ja varmistetaan näin unionin kansalaisten mahdollisuudet nauttia kulttuurisista oikeuksistaan;

58. korostaa, että oikeudenmukaiset sosiaaliset ja työolot sekä kohtuullinen ja kestävä palkkataso ja riittävä sosiaaliturva ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voidaan taata taiteellisen ilmaisun vapaus kaikille luovan työn tekijöille ja varmistaa heille tasapuoliset toimintaedellytykset toimintansa kehittämiseksi; muistuttaa, että jäsenvaltioiden ja unionin velvollisuutena on suojella, puolustaa ja avustaa kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisia heidän luomis- ja ilmaisunvapautensa säilyttämisessä; kehottaa jäsenvaltioita laatimaan komission ennakoivalla tuella suuntaviivoja taiteellisen vapauden suojelemiseksi EU:n arvona;
59. kehottaa komissiota ja Euroopan ulkosuhdehallintoa lujittamaan ja laajentamaan tarvittaessa toimenpiteitä, joilla tuetaan taiteilijoita ja muita kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisia, jotka ovat vaarassa erityisesti sodan tai geopoliittisen epävakauden seurauksena, heidän taiteellisen ilmaisunsa vapauden ylläpitämisessä;

Digitalisaatioon liittyvät haasteet

60. korostaa, että automaatiosta ja tekoälystä on tullut hyödyllinen väline taiteellisen luomistyön kannalta ja että ne voivat myös edistää työpaikkojen luomista kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla ja rikastuttaa niiden kehittymismahdollisuuksia uusien ammattiprofilien syntymisen ansiosta, erityisesti kun niitä toteutetaan ihmiskeskeisellä tavalla, jotta ihmisistä tulee teknologisten innovaatioiden lähde ja edunsaaja; on kuitenkin huolissaan lisääntyvän automaation vaikutuksista, jotka ovat seurausta koneoppimisen, robotiikan ja muiden datapohjaisten teknologioiden, kuten avustetun sisällöntuotannon, keinotekoisesta taustaselostuksesta ja puheesta tekstiksi -kääntämisen, käytöstä sekä metatiedon automaattisesta poiminnasta ja tehokkaiden generatiivisten tekoälyjärjestelmien yleistymisestä sisällön tuottamisessa, mukaan lukien syvävääreännösten käyttö ilman suostumusta, ja toteaa, että nämä voivat olla erityinen haaste taiteilijoille ja muille kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisille, jotka ovat vaarassa menettää työpaikkansa, oikeutensa korvaukseen tai työtään koskevan määräysvallan tai joiden työolot uhkaavat heiketä;
61. kehottaa komissiota työmarkkinaosapuolia kuultuaan kehittämään unionin tasolla strategisen lähestymistavan, jotta voidaan ennakoida vaikutuksia, joita näiden uusien teknologioiden käytöllä kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla on työpaikkoihin, työskentelymenetelmiin, työntekijöiden olosuhteisiin, täydennys- ja uudelleenkoulutukseen sekä työvoimatarpeeseen; kehottaa jäsenvaltioita kehittämään komission tuella osana tätä strategista lähestymistapaa koulutusta, mukaan lukien tekoälylukutaito, ja työpaikkojen luomista koskevia toimintasuunnitelmia ja alakohtaista taloudellista tukea ja toimenpiteitä, joilla varmistetaan riittävän sosiaalisen

suojelun saatavuus digitalisaatioon ja tekoälyyn liittyvistä työpaikkojen menetyksistä kärsiville;

62. kehottaa erityisesti käymään työmarkkinaosapuolten välistä vuoropuhelua ja kuulemaan kulttuurialan ja luovien toimialojen edustajia, jotta voidaan varmistaa tasa-arvo, kulttuurinen monimuotoisuus, syrjimättömyys ja oikeudenmukaisuus tekoälyjärjestelmissä; kehottaa komissiota toteuttamaan toimenpiteitä, joilla varmistetaan tekoälyjärjestelmien ja -algoritmien avoimuus ja niitä koskeva vastuuvastuuvelvollisuus, vältetään tahattomat vääristymät ja syrjintä kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla sekä varmistetaan yhdenvertainen kohtelu, osallisuus sekä digitaaliteknologioiden paras mahdollinen käyttö ja tuetaan näin kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten kunnollisia työoloja, heidän oikeuksiensa toteutumista ja erityisesti oikeutta oikeudenmukaiseen, asianmukaiseen ja oikeasuhteiseen korvaukseen unionin tekijänoikeuslainsäädännön mukaisesti;
63. korostaa, että algoritmijohtaminen aiheuttaa uusia haasteita työnteon tulevaisuudelle, kuten teknologiavälitteistä kontrollia ja valvontaa edistymisen, ajan ja suoritusten seuraamiseksi, ja että sillä on merkittävä vaikutus työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen, erityisesti mielenterveyteen ja oikeuteen yksityisyyteen ja ihmisarvoon, ja se aiheuttaa syrjivää kohtelua rekrytoinnissa ja muilla aloilla, jos ei varmisteta riittävää ihmisen suorittamaa valvontaa; on lisäksi huolissaan siitä, että tekoäly voi heikentää ihmisten vapautta ja itsenäisyyttä, myös työpaikalla; korostaa, että kulttuurialan ja luovien toimialojen tekoälyratkaisujen on oltava avoimia ja niissä on vältettävä työntekijöille aiheutuvia kielteisiä vaikutuksia ja että niistä on neuvoteltava työmarkkinaosapuolten kesken; kehottaa komissiota kiinnittämään nykyisessä ja tulevassa lainsäädäntötyössä asianmukaista huomiota tekoälyn vaikutuksiin työntekijöiden oikeuksiin ja hyvinvointiin yhä digitalisoituneemmassa työympäristössä, myös esittämällä tekoälyä työpaikalla koskevan lainsäädäntöehdotuksen;
64. kehottaa jälleen komissiota arvioimaan tekoälyn tuottaman sisällön kulttuurialalle ja luoville toimialoille asettamia haasteita, joita aiheutuu jatkuvasti kehittyvistä liiketoimintamalleista, jotka uhkaavat luoda sääntelyn puutteita, sekä tekoälyn ja siihen liittyvien teknologioiden tutkimuksen ja kehittämisen vaikutusta kulttuurialaan ja luoviin toimialoihin, erityisesti tekijyyden sekä tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden oikeudenmukaisen korvauksen osalta; kehottaa komissiota arvioimaan, missä määrin EU:n yleisellä tietosuojaa-asetuksella voidaan tarjota nopeita ja tehokkaita suojatoimia tekoälyjärjestelmillä suoritettavaa henkilötietojen luvaton haravointia vastaan, sekä tarkastelemaan, varmistetaanko nykyisillä tekstin- ja tiedonlouhintaa koskevilla poikkeuksilla riittävä tasapaino, jotta voidaan täyttää kolmen kohdan testin vaatimukset myös generatiivisen tekoälyn yhteydessä; korostaa tarvetta varmistaa, että generatiivisen tekoälyn tarjoajat noudattavat tulevassa tekoälysäädöksessä säädettyjä velvoitteita ja dokumentoivat tekijänoikeuslainsäädännön nojalla suojatun opetusdatan käyttöä ja asettavat julkisesti saataville riittävän yksityiskohtaisen yhteenvedon siitä, sanotun kuitenkin rajoittamatta tekijänoikeutta koskevan unionin tai kansallisen lainsäädännön soveltamista;
65. korostaa, että koko kulttuuriekosysteemin täytyy olla tasapainoinen, jotta kaikki sen osat voivat kukoistaa; katsoo, että on ensiarvoisen tärkeää pyrkiä näiden alojen covid-19-pandemian jälkeiseen täysimääräiseen elpymiseen ja digitaalisen innovoinnin

integrointiin ja hallintaan sekä näiden alojen vahvistamiseen ja parantaa kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisia koskevia ehtoja; toteaa, että uudet innovatiiviset yhteistyöhön perustuvat organisaatiomuodot, kuten itsehallinnoivat organisaatiot ja kulttuuriosuuskunnat, ovat yhä tärkeämpiä kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota tukemaan niitä ja niiden verkostoja ja varmistamaan niiden samantasoisien tunnustamisen ottamalla huomioon niiden erityispiirteet aloitteita ehdottaessaan, jotta voidaan taata korkeat avoimuusvaatimukset, niiden täysipainoinen ja aktiivinen osallistuminen, myös päätöksentekoprosesseihin, sekä niiden työntekijöiden suojelu kansallisella ja Euroopan tasolla; kehottaa jäsenvaltioita luomaan julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia tukevan ympäristön, jotta voidaan helpottaa toimintapolitiikkaa koskevaa innovointia luovan alan yritysten kilpailukyvyn, tuottavuuden ja riittävän rahoituksen edistämiseksi;

66. painottaa, että lapsityövoimaa koskevia lakeja on tarkistettava pikaisesti, sillä niistä tuli tehottomia alaikäisten sisällöntuottajien yleistyttyä sosiaalisessa mediassa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita laatimaan säännöksiä alaikäisten sisällöntuottajien suojelemiseksi hyväksikäytön riskiltä ottaen huomioon uuden teknologian ja sosiaalisen median alustojen aiheuttamat uudet haasteet;

Ehdotukset unionin toimenpiteiksi

67. pyytää komissiota esittämään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 153 ja 352 artiklan perusteella ehdotuksia säädöksiksi kattavasta unionin kehyksestä, jäljempänä 'kehys', joka koskee taiteilijoiden ja muiden kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten, jäljempänä 'kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset', sosiaalista ja ammatillista tilannetta, erityisesti kunnollisia työoloja koskevaa direktiiviä, jolla edistetään heidän ammattiasemansa asianmukaista määrittämistä, sekä yhtä tai useampaa päätöstä asianmukaisten tietojen keräämiseksi ja julkaisemiseksi sekä jäsenvaltioiden väliseen yhteistyöhön ja parhaiden käytäntöjen vaihtoon kannustamiseksi muun muassa perustamalla eurooppalainen foorumi, jotta voidaan laatia laatuunormeja ja tarkastella kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten aseman ja tilanteen merkityksellistä kehitystä siten, että varmistetaan sukupuolinäkökulma ja työmarkkinaosapuolet osallistuvat täysimääräisesti, sekä kulttuurialan ja luovien alojen ammattilaisten erityistilanteen tunnustamiseksi unionin tasolla liitteenä olevien suositusten mukaisesti;
68. katsoo, että kulttuuriin liittyvät julkiset menot ovat sosiaalisia investointeja, joita olisi seurattava tarkasti; kehottaa sisällyttämään kulttuurialan ja luovien toimialojen työ- ja elinolot jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoihin⁴⁴;
69. kehottaa jälleen komissiota päivittämään uutta kulttuuriohjelmaa ja sisällyttämään kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten elin- ja työolojen parantamisen ohjelman painopistealueisiin; kehottaa komissiota sisällyttämään vuosien 2024–2029 poliittisiin painopisteisiinsä kulttuurialan ja luovien toimialojen työ- ja elinolojen parantamisen sekä oikeudenmukaisen korvauksen;

⁴⁴ Neuvoston päätös (EU) 2022/2296, annettu 21. marraskuuta 2022, jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista (EUVL L 304, 24.11.2022, s. 67, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/2296/oj>).

70. kehottaa jäsenvaltioita nostamaan keskeisen prioriteetin ”Taiteilijat ja kulttuurialan ammattilaiset: kulttuuri- ja luovien alojen vahvistaminen” tavoitetasoa neuvoston hyväksymässä kulttuurialan työsuunnitelmassa 2023–2026 kunnianhimoisemmilla toimilla ja tulostavoitteilla, joissa keskitytään kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten asemaan ja työoloihin;
71. pyytää komissiota raportoimaan joka toinen vuosi Euroopan parlamentille ja neuvostolle analyysistaan, joka koskee kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten tilannetta unionissa ja asiaan liittyvää kehitystä kerättyjen tietojen pohjalta, sekä kehykseen sisältyvien säädösten täytäntöönpanosta;
72. katsoo, että pyydettyjen ehdotusten mahdolliset rahoitusvaikutukset olisi katettava olemassa olevista budjettimäärärahoista; korostaa, että kun otetaan huomioon kulttuurialan ja luovien toimialojen merkitys unionin ja jäsenvaltioiden talouksille, ehdotusten hyväksymisellä ja täytäntöönpanolla saavutettaisiin huomattavia taloudellisia ja tehokkuushyötyjä ja se olisi siten suotuisaa sekä taloudellisesti että sosiaalisesti, kuten EPRS:n Euroopan tason lisäarvon arviointia koskevassa tutkimuksessa selvästi todetaan;

73. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman sekä liitteenä olevat suositukset komissiolle ja neuvostolle sekä jäsenvaltioille.

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYKSEN LIITE: PYYDETTYJEN EHDOTUSTEN SISÄLTÖÄ KOSKEVAT SUOSITUKSET

Suositus 1: kehyksen yleinen tavoite

Komissiolta pyydettyjen ehdotusten yleisenä tavoitteena on vahvistaa taiteilijoiden ja muiden kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten, jäljempänä 'kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset', sosiaalista ja ammatillista tilannetta koskeva unionin kehys, jäljempänä 'kehys', heidän sosiaalisen ja ammatillisen tilanteensa parantamiseksi.

Suositus 2: kehykseen sisältyvät välineet

Kehyksen olisi koostuttava seuraavista ehdotuksista säädöksiksi:

- direktiivi kunnollisista työoloista ja
- yksi tai useampi päätös, joilla edistetään unionin säännösten täytäntöönpanoa tai täydennetään unionin säännöstöä asiaankuuluvilla aloilla ja joilla perustetaan mekanismi jäsenvaltioiden välistä jäsenneiltyä yhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa varten, jotta voidaan laatia laatuunormeja ja tarkastella asiaan liittyvää kehitystä, joka koskee kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten asemaa ja tilannetta, muun muassa perustamalla foorumi. Tällä mekanismilla olisi varmistettava, että työmarkkinaosapuolet voivat osallistua täysipainoisesti kansallisella ja unionin tasolla.

Suositus 3: säädösehdotusten soveltamisala

Kehyksen olisi katettava kaikki kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaiset ja näiden eri tehtävät ja roolit, joita tarvitaan kulttuuristen ja luovien ilmaisujen sekä kulttuuriteosten ja luovien teosten toteuttamiseen, riippumatta heidän ammattiasemastaan.

Kehyksessä olisi keskityttävä muun muassa

- direktiivin avulla seuraaviin seikkoihin:
 - kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten ammattiaseman asianmukainen määrittäminen, jotta jäsenvaltiot voivat yksilöidä heidän asemansa asianmukaisesti
 - sellaisten toimenpiteiden kehittäminen, joilla parannetaan kulttuurialan ja luovien toimialojen työntekijöiden työoloja, erityisesti oikeudenmukaisen ja riittävän korvauksen, kunnollisten työolojen ja oikeudenmukaisten työhön liittyvien käytäntöjen varmistamiseksi
- yhden tai useamman päätöksen avulla, myös kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten sosiaalista ja ammatillista asemaa käsittelevän eurooppalaisen foorumin perustamispäätöksen avulla, seuraaviin seikkoihin:
 - kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten aseman parantaminen
 - kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisia ja heidän erityistilannettaan koskevaa yhteistä käsitystä ja näiden tunnustamista koskevien kriteerien

vahvistaminen unionin tasolla. Kriteerien tarkoituksena olisi yhtäältä varmistaa kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten asemaan liitettyjen edellytysten esteetön soveltaminen niihin, joilla on tällainen asema kansallisen lainsäädännön nojalla, ja saavuttaa lähentyminen ja toisaalta parantaa sellaisten henkilöiden tilannetta, jotka eivät kuulu tällaisen aseman piiriin

- kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten tosiasiallisen pääsyn helpottaminen sosiaaliturvan ja sosiaalisen suojelun piiriin
- kulttuurialan ja luovien toimialojen työntekijöiden edustuksen ja työehtosopimusneuvotteluihin liittyvien mahdollisuuksien parantaminen yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamisesta unionissa annetun neuvoston suosituksen mukaisesti
- valtioiden rajat ylittävän työn edistäminen Euroopassa muun muassa helpottamalla oikeuksien koordinoitua ja siirrettävyyttä sosiaalisen suojelun järjestelmissä sekä rajatylittävää liikkuvuutta kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla
- julkisen rahoituksen käyttöä koskevien ehtojen ja edellytysten käyttöönotto kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten oikeudenmukaisen korvauksen ja oikeudenmukaisten työolojen varmistamiseksi, sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi työehtosopimusten mukaisesti, jos sellaisia on, ja työehtosopimusratkaisujen aikaansaamisen edistämiseksi, jos niitä ei vielä ole
- taidealan korkea-asteen koulutuksen integrointi eurooppalaiseen koulutusalueeseen, oppimistulosten ja ulkomailla suoritettujen opintojaksojen automaattinen vastavuoroinen tunnustaminen ja validointi kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla sekä kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten koulutusmahdollisuuksien, urakehityksen ja urasiirtymien kehittäminen
- järjestelmällisten esteiden poistaminen kaikenlaisen syrjinnän ja sukupuolistuneen väkivallan torjumiseksi sekä sukupuolten tasa-arvon edistäminen kulttuurialalla ja luovilla toimialoilla
- taiteellisen vapauden tosiasiallinen takaaminen osana kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten työoloja.

Komission analysoitava kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten tilannetta unionissa ja seurattava asiaan liittyvää kehitystä sekä kehyksen täytäntöönpanoa. Sen olisi raportoitava Euroopan parlamentille ja neuvostolle kahden vuoden välein kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten tilannetta unionissa käsittelevän analyysin tuloksista, asiaan liittyvästä kehityksestä ja kehyksen täytäntöönpanosta.

Suositus 4: eurooppalaisen foorumin perustamispäätöksen tai -päätösten erityistavoitteet

Olisi perustettava eurooppalainen foorumi yhdellä tai useammalla päätöksellä. Eurooppalaisella foorumilla olisi oltava muun muassa seuraavat erityistavoitteet:

- parantaa tietämystä kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten elin- ja työoloista, myös näiden olojen syistä ja alueellisista eroista, käyttäen näyttöön perustuvia välineitä, vertailevaa analyysia ja asiaankuuluvia metodologisia välineitä tiedonkeruuta varten asiaankuuluvien toimijoiden työn pohjalta
 - tietojen olisi katettava työolot, ammattiasema, korvaustasot, sosiaaliturvan ja sosiaalisen suojelun saatavuus, kollektiivinen edustus ja puolustus sekä

työehtosopimusten kattavuus, altistuminen osallisuuden esteille ja syrjinnän ja sukupuolistuneen väkivallan eri muodoille sekä sukupuolten tasa-arvo ja taiteellinen vapaus; nämä tiedot olisi tietojen saatavuuden mukaan eriteltävä sukupuolen, iän, vammaisuuden, maantieteellisen sijainnin, yrityksen koon ja toimialan mukaan

- parantaa eri järjestelmiä ja käytäntöjä koskevaa keskinäistä ymmärtämystä muun muassa kartoittamalla kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten nykyiset määritelmät eri jäsenvaltioissa, vähentää hajanaisuutta ja puuttua havaittuihin ongelmiin, erityisesti rajatylittävien näkökohtien ja unionin tason kulttuuritilastojen osalta
- laatia eri politiikkatoimenpiteiden tehokkuutta koskevia analyyssejä
- ottaa käyttöön välineitä ja käytäntöjä vastavuoroista oppimista ja tietojen ja kokemusten tehokasta jakamista varten tavoitteena jäsenvaltioiden lähestymistapojen lähentäminen esimerkiksi erilaisten käytäntöjen ja toteutettujen toimenpiteiden tietopankin avulla
- kehittää välineitä, kuten soveltamisohjeita, hyvien käytäntöjen käsikirjoja ja yhteisiä periaatteita, jotta voidaan parantaa tilannetta kaikilla sen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla ja arvioida asiaankuuluvista välineistä saatuja kokemuksia
- helpottaa ja tukea jäsenvaltioiden välisen yhteistyön eri muotoja parantamalla niiden valmiuksia, helpottaa rajatylittävää liikkuvuutta ja yhteisten toimien toteuttamista sekä arvioida tällaisesta osallistuvien jäsenvaltioiden yhteistyöstä saatuja kokemuksia; foorumin olisi erityisesti järjestettävä keskusteluja jäsenvaltioiden edustajien, päätöksentekijöiden ja sidosryhmien kanssa, jotta voidaan edistää liikkuvuutta, keskittyen entistä enemmän osallisuuteen, ja vammaisuuteen liittyvien esteiden poistamista
- kehittää koulutusstrategia, jossa otetaan huomioon kulttuurialan ja luovien toimialojen erityispiirteet
- kehittää ja tarvittaessa parantaa asiaankuuluvien viranomaisten koulutusvalmiuksia ja kehittää puitteet yhteisen koulutuksen järjestämiselle, myös työmarkkinaosapuolten myötävaikutuksella
- lisätä tietoisuutta asiaan liittyvistä ongelmista ja käytettävissä olevista ratkaisuista kulttuurialan ja luovien toimialojen ammattilaisten, ammattiliittojen ja muiden työntekijöitä edustavien organisaatioiden sekä jäsenvaltioiden asiaankuuluvien viranomaisten keskuudessa
- helpottaa kehyksessä asetettuja tavoitteita koskevien suositusten antamista jäsenvaltioille.

**LIITE: LUETTELO YHTEISÖISTÄ TAI HENKILÖISTÄ,
JOILTA ESITTELIJÄT OVAT SAANEET TIETOJA**

Seuraavan luettelon laatiminen on täysin vapaaehtoista, ja esittelijät ovat siitä yksin vastuussa. Esittelijät ovat saaneet tietoja seuraavilta yhteisöiltä tai henkilöiltä valmistellessaan mietintöluonnosta ennen sen hyväksymistä valiokunnassa:

Yhteisö ja/tai henkilö
AEPO-ARTIS
Association Européenne des Conservatoires, Académies de Musique et Musikhochschulen (AEC)
Centre de Musiques Amplifiées
Coordinator European Writers' Council
Culture Action Europe
Europa Nostra
European Composer and Songwriter Alliance (ECSA)
European Grouping of Societies of Authors and Composers (GESAC)
European Labour Authority (ELA)
European Music Council
European Music Managers Alliance (EMMA)
European Trade Union Confederation (ETUC)
European Writers' Council - Fédération des Associations Européennes d'Écrivains (EWC - FAEE)
European Visual Artists (EVA)
Federation of European Publishers
Federation of European Screen Directors (FERA)
Future of Religious Heritage (FRH)
Independent Music Companies Association (IMPALA)
International Arts and Entertainment Alliance - Media, Entertainment and Arts division (UNI-MEI)
International Federation of Actors (FIA)
International Federation of Musicians (FIM)
International Labour Organization (ILO)
International Music + Media Centre (IMZ)
International Network for Contemporary Performing Arts (IETM)
Kunsten '92 on behalf of Europaplatform
Live DMA
On the Move
Opera Europe
Pearle* - Live Performance Europe
Prometheus21
Red Arrayan de Cultura, Patrimonio y Medio Ambiente
Society of Audiovisual Authors - SAA
The European Non-Governmental Sports Organisation (ENGSO)
UNESCO
Université libre de Bruxelles - Cultural Management

Ignasi Camós, Professor of Labor and Social Security Law at the University of Girona
Ricardo Morón Prieto, Professor of Labour and Social Security Law at Universidad Autónoma de Madrid

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Työjärjestyksen 58 artikla – Valiokuntien yhteiskokoukset Ilmoitettu istunnossa (pvä)	20.4.2023
Hyväksytty (pvä)	24.10.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 43 –: 5 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä olivat läsnä seuraavat jäsenet:	Asim Ademov, João Albuquerque, Gabriele Bischoff, Andrea Bocskor, Milan Brglez, David Casa, Jarosław Duda, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Tomasz Frankowski, Cindy Franssen, Chiara Gemma, Hannes Heide, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Stelios Kympouropoulos, Katrin Langensiepen, Elena Lizzi, Martina Michels, Niklas Nienass, Max Orville, Dragoş Pîslaru, Peter Pollák, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Diana Riba i Giner, Daniela Rondinelli, Pirkko Ruohonen-Lerner, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Michaela Šojdrová, Eugen Tomac, Romana Tomc, Sabine Verheyen, Marianne Vind, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Ibán García Del Blanco, Marcel Kolaja, Pierre Larrousurou, Antonius Manders, Eugenia Rodríguez Palop, Rob Rookens, Kim Van Sparrentak, Salima Yenbou
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Matthias Ecke, Isabel García Muñoz, Ivars Ijabs, Franco Roberti, Thomas Rudner

LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA

43	+
PPE	Asim Ademov, David Casa, Jarosław Duda, Tomasz Frankowski, Cindy Franssen, Stelios Kypouropoulos, Antonius Manders, Peter Pollák, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Romana Tomc, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver, Michaela Šojdrová
Renew	Lucia Ďuriš Nicholsonová, Ivars Ijabs, Max Orville, Dragoş Pîslaru, Monica Semedo, Salima Yenbou
S&D	João Albuquerque, Gabriele Bischoff, Milan Brglez, Matthias Ecke, Ibán García Del Blanco, Isabel García Muñoz, Hannes Heide, Alicia Homs Ginel, Agnes Jongerius, Petra Kammerevert, Pierre Larrourou, Franco Roberti, Daniela Rondinelli, Thomas Rudner, Marianne Vind
The Left	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Niklas Nienass, Diana Riba i Giner, Kim Van Sparrentak

5	-
ECR	Chiara Gemma, Elżbieta Rafalska, Rob Rooken, Pirkko Ruohonen-Lerner, Andrey Slabakov

3	0
ID	Elena Lizzi
NI	Andrea Bocskor
Verts/ALE	Marcel Kolaja

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää